STAATSCOURANT
Officiële uitgave van het Koninkrijk der Nederlanden sinds 1814.
Nr. 33057
15 september 2026

Ontwerp-Projectbesluit KRW Nederrijn-Lek, maatregelen Rosandepolder

De Minister van Infrastructuur en Waterstaat,

Besluit:

Artikel I

Op grond van artikel 5.44, eerste lid van de Omgevingswet wordt het Projectbesluit KRW Nederrijn-Lek, maatregelen Rosandepolder vastgesteld, zoals deze in Bijlage A is opgenomen inclusief de daarbij behorende bijlagen.

Artikel II

Het projectbesluit treedt in werking 4 weken na de dag van bekendmaking.
Aldus besloten op [datum],

De Minister van Infrastructuur en Waterstaat
Namens deze de waarnemend hoofdingenieur-directeur Rijkswaterstaat Oost-Nederland,
mevrouw E. Slump

Dit document is een ontwerpbesluit.

Bijlage A Artikel I

Ontwerp-Projectbesluit KRW Nederrijn-Lek, maatregelen Rosandepolder

1. Projectbesluit en projectgebied

Het projectbesluit KRW Nederrijn-Lek, maatregelen Rosandepolder ziet toe op de uitvoering van de KRW-maatregelen binnen de Rosandepolder, te weten het aanpassen van de beekmonding van een bestaande beek (De Slijpbeek) over een lengte van ongeveer 750 meter met een vistrap bij de monding in de Nederrijn en het realiseren van 690 meter natuurvriendelijke oever in de vorm van een aangetakt strang- en poelen systeem.

Bijlage I bevat de geometrische informatie van het projectgebied waarop dit projectbesluit betrekking heeft.

1.1 Beschrijving KRW-maatregelen

Door de aanleg van de KRW-maatregelen zal de ligging, vorm, afmeting en inhoud van de rivier en de uiterwaard (het waterstaatswerk) wijzigen. Van de beschreven maatregelen zijn in bijlagen II t/m V tekeningen en dwarsdoorsneden opgenomen.

1.1.1 Herinrichten beekmonding

De te realiseren KRW-maatregel 'herinrichten beekmonding' bestaat uit de aanleg van een vistrap, aanpassing van de duikerverbindingen en de verflauwing van het talud bovenstrooms in de beek.

Deze maatregel omvat de uitvoering van de volgende werkzaamheden:
- Aanleg van een vistrap: bij de aantakking van de beek Leigraaf op de Nederrijn wordt een vistrap geplaatst;
- Verflauwing oevers bovenstroomse beekloop: in het bovenstroomse deel in de beek wordt tussen de sluis van Beek Leigraaf en de kruising met het voetpad een verflauwing van de oevers van de beekloop gerealiseerd met een totale lengte van circa 500 meter;
- Aanleg van duikers: bij de beekmonding worden meerdere duikers aangepast;
- Aanpassing van een stuw: de stuw bij de eerste zomerkade wordt aangepast.

De werkzaamheden worden uitgevoerd volgens de in bijlagen II, III en V weergegeven ontwerptekeningen.

1.1.2 Realiseren van een natuurvriendelijke oever in de vorm van een aangetakt strang- en poelen systeem (NVO-luwtemaatregel)

De te realiseren KRW-maatregel 'NVO-luwtemaatregel' bestaat uit de aanleg van een hoogwater instroomopening, een strang- en poelensysteem en een scheepsgolfdempende constructie bij de in /uitstroomopening. Daarnaast wordt rivierhout aangebracht in het permanente watervoerende deel van de NVO-luwtemaatregel.

Deze maatregel omvat de uitvoering van de volgende werkzaamheden:
- Aanleg van een hoogwater instroomopening: de hoogwater instroomopening van de NVO-luwtemaatregel bevindt zich in het meest bovenstroomse kribvak van de luwtemaatregel;
- Aanleg van strang- en poelensysteem met in-/uitstroomopening: langs de Nederrijn wordt een strang- en poelensysteem gegraven met een in-/uitstroomopening die in open verbinding staat met de rivier;
- Aanleg van een scheepsgolfdempende constructie bij in-/uitstroomopening: de scheepsgolfdempende constructie ter plaatse van de in- en uitstroomopening heeft als functie om de effecten van de scheepvaart op de luwtemaatregel te dempen;
- Aanleg van rivierhout: in het permanent watervoerende deel van de NVO-luwtemaatregel wordt rivierhout aangebracht.

De werkzaamheden worden uitgevoerd volgens de in bijlagen II, IV en V weergegeven ontwerptekeningen.

1.2 Maatvoering

In de bijlagen II, III, IV en V zijn de ontwerptekeningen en dwarsdoorsneden opgenomen op basis waarvan het project wordt uitgevoerd, inclusief de afmetingen. Desondanks is niet uit te sluiten dat in de uitvoering kleine afwijkingen ontstaan van de maatvoering zoals opgenomen in de bijlagen. Dit is inherent aan de

aard van de werkzaamheden voorkomend uit de praktisch en noodzakelijke grofmazigheid van de uitvoeringswerkzaamheden en machines. Dit onder voorwaarde dat de op de ontwerptekening weergegeven grens van het projectgebied niet wordt overschreden.

2. Maatregelen ter voorkoming of beperking van nadelige gevolgen fysieke leefomgeving

Om de effecten van de KRW-maatregelen op de fysieke leefomgeving te beperken worden (tijdelijke) maatregelen getroffen.

2.1 Soortenbescherming

Bij de invulling van de zorgplicht kan gebruik gemaakt worden van de systematiek van de gedragscode soortenbescherming van RWS. De gedragscode geeft een goed onderbouwde handelswijze voor het invullen van de zorgplicht en laat zien op welke wijze invulling gegeven kán worden aan de zorgplicht. In de gedragscode zijn maatregelen beschreven ter voorkoming en ter beperking van nadelige gevolgen. Bij de uitwerking van deze maatregelen in een ecologisch werkprotocol, door een ter zake kundige ecoloog, dient de in de gedragscode aangegeven prioriteit van maatregelen gevolgd te worden. Hierbij hebben maatregelen ter voorkoming van nadelige effecten heeft prioriteit boven maatregelen die nadelige beperken. Er kunnen, ter invulling van de zorgplicht, voldoende maatregelen ter voorkoming en ter beperking van nadelige gevolgen worden genomen.

Daarnaast is in het oriënterend onderzoek flora en fauna een aantal algemene maatregelen benoemd die genomen dienen te worden in het kader van de zorgplicht. Deze maatregelen zijn volledigheidshalve onderstaand weergegeven.

- Algemene broedvogels: Voor algemeen voorkomende broedvogels waarvan het nest gedurende broedperiode beschermd is, dienen mitigerende maatregelen getroffen te worden om negatieve effecten op broedende vogels te voorkomen;
- Knotwilgen langs de Polderweg en bomen met nestkasten van steenuilen worden behouden.
- Vleermuizen: Voorkom negatieve effecten door verstoring door licht bij de uitvoering op verblijfplaatsen, vliegroutes en foerageergebied in de directe omgeving;
- Bever: Er wordt rekening gehouden met de aanwezigheid van de bever door het nemen van mitigerende maatregelen om verstoring te voorkomen;
- Voorafgaand aan de werkzaamheden wordt de nog aanwezige vegetatie in het werkgebied kort gemaaid en/of gesnoeid. Hierdoor wordt het voor algemeen voorkomende grondgebonden zoogdieren minder aantrekkelijk om te verblijven in deze zone tijdens de werkzaamheden;
- De werkzaamheden worden rustig uitgevoerd en in één richting en/of van open water af. Op deze manier zijn dieren in de gelegenheid om te vluchten naar andere leefgebieden en worden ze niet het water ingejaagd zodat ze verdrinken;
- Bij vorst worden er geen werkzaamheden uitgevoerd in watergangen;
- Er wordt een ecologisch werkprotocol opgesteld en toegepast.

2.2 Recreatie

In het kader van recreatie binnen het gebied worden de volgende maatregelen getroffen:

- Struweel: Om recreatiedruk op het meest westelijke kribvak naast de NVO-luwtemaatregel te verminderen wordt struweel aan de teen van de westzijde van de zomerkade aangelegd;
- Om betreding tijdens het groeiproces van het struweel te voorkomen voorziet het ontwerp in een tijdelijk hekwerk (schapenhekwerk) van circa 120 cm hoog met natuurlijke uitstraling. Dit hekwerk wordt weggehaald wanneer de struikgewassen volgroeid zijn.

2.3 Waterhuishouding en waterveiligheid

Om negatieve effecten op de waterhuishouding binnen het projectgebied te voorkomen worden de volgende maatregelen getroffen:

- Bij de aanleg van de boven- en benedenstroomse instroomopening van de NVO-luwtemaatregel moet het overtollige vrijgekomen geotextiel worden verwijderd zodat geen resten geotextiel achterblijven in het milieu;
- Er wordt tot 18 meter uit de beschermingszone een 0,50 meter dikke kleilaag aangebracht in het voorland van de zomerkade, indien beschikbaar met gebiedseigen klei. Door het aanbrengen van de kleilaag wordt voldoende weerstand in het voorland gecreëerd (tenminste 5 dagen weerstand) en het negatieve effect van de vergraving op de standzekerheid van de zomerkade grotendeels gemitigeerd.

2.4 Archeologie

Ter bescherming van cultureel erfgoed en beperken van schade wordt de volgende maatregel getroffen:

- Voorafgaand aan de realisatiefase | Rosandepolder dient door de opdrachtnemer (ON) een Programma van Eisen (PvE) Archeologie (conform vigerende versie KNA, protocol 4001, voor protocol 4003/4004, variant archeologische begeleiding) te worden opgesteld en ter goedkeuring te worden voorgelegd aan het bevoegd gezag;
- Tijdens de realisatiefase | Rosandepolder dienen alle graafwerkzaamheden (incl. bodemroerende werkzaamheden in het kader van OO) dieper dan 30 cm -mv conform het PvE onder archeologische begeleiding plaats te vinden (KNA Landbodem protocol 4003 / 4004; uitvoering door SIKB BRL4000 gecertificeerd bedrijf);
- Tijdens de realisatiefase | Rosandepolder dient gewerkt te worden conform een door de ON op te stellen protocol 'Omgang met aantreffen archeologische vondsten tijdens realisatie'. Hierin moet nadrukkelijk ook rekening gehouden worden met OO en losse vondsten uit de periode WOII;
- Er wordt een protocol 'Toevalsvondst Ontplofbare Oorlogsresten' opgesteld en toegepast;
- Voor het vervolgtraject archeologie zijn tevens de volgende kaders van belang: Leidraad archeologie en infrastructuur; Convenant RWS en Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE) inzake archeologie.

3. Tijdelijke maatregelen

3.1 Werkterreinen, werkwegen en een laad- / losinrichting

Om het project te kunnen realiseren worden de volgende tijdelijke maatregelen getroffen:
- Overslaglocatie voor het overslaan van materiaal dat per schip wordt aangevoerd naar materieel per as en vice versa;
- Ruimte voor een dagdepot;
- Werkweg voor aan- en afvoer van materiaal en materieel.

De locaties van deze tijdelijke maatregelen zijn weergegeven in bijlage VI.

4. Geïntegreerde omgevingsvergunning

Volgens artikel 5.52, tweede lid onder a van de Omgevingswet geldt het projectbesluit als omgevingsvergunning voor activiteiten ter uitvoering van het projectbesluit, voor zover dat uitdrukkelijk in het projectbesluit is bepaald. Dit projectbesluit geldt - gelet op het bepaalde in artikel 5.52, tweede lid onder a van de Omgevingswet - als een omgevingsvergunning voor een beperkingengebiedactiviteit met betrekking tot een waterstaatswerk in beheer bij het Rijk, voor zover de uitvoering van de in dit projectbesluit beschreven maatregelen op grond van artikel 6.17, eerste lid onder g, van het Besluit activiteiten leefomgeving vergunningplichtig zijn.

5. Termijn niet vaststellen omgevingsplan of provinciaal projectbesluit

Vanaf het moment waarop het projectbesluit is vastgesteld tot 3 jaar na vaststelling van het projectbesluit dan wel eerder, als het project waarvoor het projectbesluit is vastgesteld eerder is gerealiseerd, worden in een omgevingsplan van de gemeente Renkum en de provincie Gelderland geen regels gesteld die het uitvoeren van het project belemmeren. Als het project eerder dan 3 jaar na vaststelling van het projectbesluit is gerealiseerd wordt dit namens de Minister van Infrastructuur en Waterstaat door Rijkswaterstaat tegelijkertijd aan gemeente Renkum en provincie Gelderland schriftelijk meegedeeld.

6. Bijlagen

De bijlagen zijn te vinden op de website Open Overheid.

I. Overzicht informatieobjecten;

II. Maatregelen Rosandepolder: Ontwerp – Maatregelen, overzicht;

III. Maatregelen Rosandepolder: Ontwerp – Maatregel beekmonding;

IV. Maatregelen Rosandepolder: Ontwerp – Maatregel NVO luwtemaatregel;

V. Maatregelen Rosandepolder: Ontwerp – Dwarsprofielen;

VI. Maatregelen Rosandepolder: Kaart tijdelijke maatregelen.

Bijlage I Overzicht informatieobjecten

projectgebied /join/id/regdata/mnre1130/2026/pb_KRW_Rosandepolder/nld@2026-09-11

Besluit Motivering

1. Inleiding

Dit document bevat de motivering voor het projectbesluit met de bijbehorende bijlagen en een overzicht van de voor het opstellen van de motivering gebruikte achtergronddocumenten. Het document biedt een compleet overzicht van zowel het besluitvormingsproces rondom het project als het project zelf. Hoofdstuk 1 beschrijft de aanleiding van de opgave, een toelichting op het programma en een introductie op de KRW-maatregelen. Hoofdstuk 2 geeft het wettelijk kader weer en hoofdstuk 3 het omgevingsproces. Hoofdstuk 4 behandelt het project, het projectgebied en de te treffen KRW-maatregelen. Hoofdstuk 5 bespreekt de impact op de fysieke leefomgeving. Hoofdstuk 6 gaat in op de verschillende belangen in het gebied en hoe deze worden beïnvloed en afgewogen. Hoofdstuk 7 behandelt de projectrealisatie. Hoofdstuk 8 behandelt de procedure van het projectbesluit en hoofdstuk 9 biedt een overzicht van de bijlagen behorend bij dit document en de achtergrondrapporten die voor het projectbesluit zijn opgesteld.

In bijlage 1 is de Ontwerptoelichting Maatregelen Rosandepolder opgenomen, in bijlage 2 is de eigendomssituatie van de gronden waar de maatregelen worden gerealiseerd weergegeven en in bijlage 3 zijn de vegetatie-interventiewaarden in een kaartbeeld opgenomen.

1.1 Aanleiding en doel KRW

Schoon oppervlaktewater is van levensbelang voor mensen, dieren en planten. Rijkswaterstaat (hierna: RWS) werkt aan het verbeteren van de ecologische waterkwaliteit van de Nederlandse rivieren. De maatregelen die RWS hiervoor neemt worden uitgevoerd om te voldoen aan de verplichtingen uit de Europese Kaderrichtlijn Water (hierna: KRW).

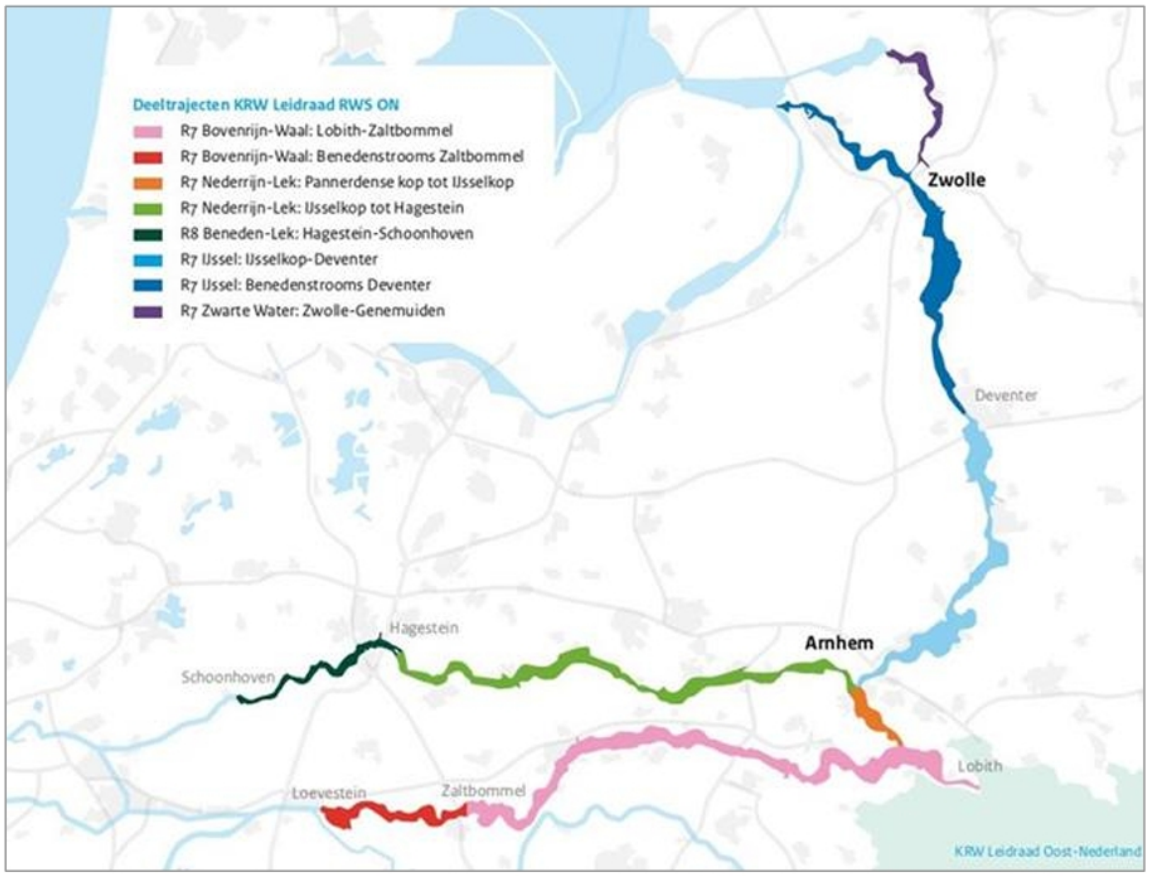
De KRW stelt dat de EU-landen de doelen moeten halen voor de chemische en ecologische waterkwaliteit van hun oppervlakte- en grondwaterlichamen. Het doel: een aanzienlijke verbetering van de waterkwaliteit in heel Europa, wat essentieel is voor zowel de natuur als de mens. De KRW verbiedt (tijdelijke) achteruitgang van de waterkwaliteit van deze waterlichamen. Uiterlijk in 2027 moeten de doelen voor schoon en gezond water zijn gehaald of moeten op zijn minst alle KRW-maatregelen zijn genomen om dit mogelijk te maken.

1.2 Programma KRW-ON

De KRW schrijft voor dat er stroomgebiedbeheerplannen (hierna: SGBP's) moeten worden opgesteld met de beschrijving van de watersystemen, doelen en maatregelen. Voor de Rijn, Maas, Schelde en Eems zijn de eerste SGBP's opgesteld in 2009; in 2015 en 2022 zijn deze geactualiseerd. De SGBP's zijn een wettelijke bijlage bij het Nationaal Waterprogramma 2022-2027. In deze SGBP's is op hoofdlijnen beschreven welke maatregelen de komende zes jaar worden uitgevoerd. Rijkswaterstaat (hierna: RWS), als waterbeheerder van de rijkswateren, is verantwoordelijk voor het uitvoeren van de KRW voor de rijkswateren, waaronder het Nederlandse stroomgebied van de Rijn.

Binnen het Nederlandse stroomgebied van de Rijn zijn afzonderlijke waterlichamen vastgesteld, waaronder de IJssel, de Bovenrijn/Waal, de Nederrijn/Lek en de Oude Maas.

Een overzichtstekening van de waterlichamen is te vinden in Figuur 1.

Figuur 1: Waterlichamen deeltrajecten van KRW Nederland.

Voor elk waterlichaam zijn ecologische waterkwaliteitsdoelen vastgesteld volgens de doelstellingen van de KRW. Vervolgens zijn maatregelen bepaald waarmee deze KRW-doelen bereikt moeten worden. De maatregelen zijn verdeeld over drie tranches (of planperioden). De eerste tranche (2009-2015) is afgerond en de maatregelen binnen de tweede tranche (2016-2021) zijn deels uitgevoerd. De resterende maatregelen van de tweede tranche voert RWS uit in samenhang met de maatregelen van de derde tranche (2022-2027). Om in deze laatste uitvoeringsperiode te komen tot realisatie van de KRW-maatregelen langs de IJssel, Waal, Nederrijn en Lek is het Programma Kaderrichtlijn Water Oost-Nederland (hierna: KRW ON) opgesteld. Tot het Programma behoren ongeveer 50 maatregelen. Deze maatregelen zijn onderverdeeld in verschillende projecten. Het project Rosandepolder is daar één van.

- herstel van verbindingen om vissen ruim baan te geven;
- verbeteren van geleidelijke overgangen tussen water en land en tussen zoet en zout water;
- een betere uitwisseling tussen de hoofdstroom van de rivier en geulen in de uiterwaarden.

Door herinrichting van oevers, uiterwaarden en beekmondingen kunnen verdwenen leefgebieden van waterplanten en dieren in en langs de IJssel, de Waal, de Nederrijn en de Lek weer zoveel mogelijk worden teruggebracht.

Voor de uitvoering van deze KRW-maatregelen worden op grond van de Omgevingswet (ontwerp)projectbesluiten opgesteld dan wel omgevingsvergunningen voor een beperkingengebiedactiviteit met betrekking tot een waterstaatswerk in beheer bij het Rijk aangevraagd. Elk besluit omvat één of meer KRW-maatregelen. Maatregelen in eenzelfde uiterwaard zijn zoveel mogelijk in hetzelfde besluit of dezelfde vergunningaanvraag opgenomen.

1.3 Maatregelen ten behoeve van KRW Nederrijn-Lek, Rosandepolder

De Rosandepolder bevindt zich in het waterlichaam Nederrijn-Lek, op Figuur 1: Waterlichamen deeltrajecten van KRW Nederland. aangegeven als 'R7 Nederrijn-Lek: IJsselkop tot Hagestein'. De ecologische kwaliteit van het waterlichaam Nederrijn-Lek en de manier waarop wordt beoogd deze kwaliteit te verbeteren, worden hieronder beschreven.

1.3.1 Ecologische toestand Nederrijn-Lek

Voor de Nederrijn-Lek zijn biologische kwaliteitsdoelen gesteld voor vis, macrofauna en overige waterflora. Uit de KRW-factsheet Nederrijn-Lek (van september 2025) blijkt dat de KRW-doelen voor de Nederrijn-Lek nog niet zijn bereikt. De KRW factsheets zijn online raadpleegbaar via www.waterkwaliteitsportaal.nl. In de KRW-factsheet is de Ecologische Kwaliteitsratio (hierna: EKR) voor het waterlichaam Nederrijn-Lek opgenomen. Voor de EKR worden verschillende meetwaarden gecombineerd tot één getal en met een norm vergeleken.

Hieronder is de EKR in de categorie biologie opgenomen met een weergave van de huidige toestand en het een 'goed ecologisch potentieel' (hierna: GEP) van de Nederrijn-Lek, zie tabel 1. Deze tabel is overgenomen uit de KRW-factsheet Nederrijn-Lek. Het GEP betreft het minimaal te behalen doel voor dat element. Uit tabel 1 volgt dat het leefgebied van macrofauna (of ongewervelde waterdieren) en vissen ontoereikend en voor overige waterflora matig scoort.

Biologie	GEP	Toestand				Doelbereik 2027
		2009	2015	2021	2025	
Macrofauna (EKR)	>= 0.48	X				Redelijk zeker
Overige waterflora (EKR)	>= 0.42	X				Redelijk zeker
Vis (EKR)	>= 0.17	X			X	Redelijk zeker
Fytoplankton (EKR)	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT

Tabel 1: EKR-scores per jaar voor de Nederrijn-Lek Legenda: groen = goed, geel = matig, oranje = ontoereikend en rood = slecht. X = aanduiding dat het toestandsoordeel niet berekend is met Aquo-kit, een internetapplicatie voor waterbeheerders. Dit toestandsoordeel is handmatig berekend.

1.3.2 Maatregelen Rosandepolder

Voor de periode 2022-2027 dienen er in het KRW-waterlichaam Nederrijn-Lek nog 9,2 kilometer oevers en kribvakken geoptimaliseerd te worden en nog diverse kunstwerken vispasseerbaar te worden gemaakt. Dit is opgenomen in het Stroomgebiedbeheerplan Rijn 2022 - 2027. De voornoemde factsheet is een nadere uitwerking van dit SGBP. Binnen KRW-ON zijn voor de uitvoering van deze opgave meerdere projecten in uitwerking, waaronder het project Rosandepolder.

In de KRW-leidraad Oost-Nederland zijn de gidssoorten voor het riviertype R7 (IJssel, Nederrijn-Lek, Waal) en R8 (Oude Maas) benoemd, zie tabel 2. Deze gidssoorten zijn representatief voor een soortgroep die op het riviertraject voor hoort te komen. De eisen die deze soorten stellen aan hun leefgebied zijn als leidraad genomen voor het ontwerp van KRW-maatregelen.

Water- en oeverplanten (waterplanten)		Macro-invertebraten (macrofauna)		Vissen	
gele plomp	R7, R8	bataafse stroommossel	R7, R8	barbeel	R7
gewoon kransblad	R7	bolle stroommossel	R7, R8	bittervoorn	R7, R8
glanzig fonteinkruid	R7, R8	getijdeslakje	R8	bot	R8
krabbenscheer	R7, R8	groene glazenmaker	R7, R8	grote modderkruiper	R7, R8
mattenbies	R7, R8	kokerjuffer	R7, R8	kwabaal	R7
pijlkruid	R7, R8	rivierrombout	R7, R8	riviergrondel	R7, R8
riet	R7, R8	schoraas	R7, R8	rivierprik	R7, R8
slijkgroen	R7, R8	variabele waterjuffer	R7, R8	serpeling	R7
watergentiaan	R7	vierlijneendagsvlieg	R7, R8	sneep	R7
waterviolier	R7	zandslurfje	R7, R8	winde	R7, R8

Tabel 2: KRW-gidssoorten voor IJssel, Nederrijn-Lek en Waal (R7) en Oude Maas (R8) (Leidraad KRW ON, Marijs et al. 2020).

Leefgebieden van deze soorten zijn:

- Ondiep, stromend water – één van de belangrijkste rivierleefgebieden voor veel (stroomminnende) riviersoorten. In tegenstelling tot de hoofdgeul is dit water ondiep (<3m) en beschut tegen scheepsgolven. Dit type leefgebied wordt gecreëerd door de aanleg van nevengeulen of natuurvriendelijke oever.

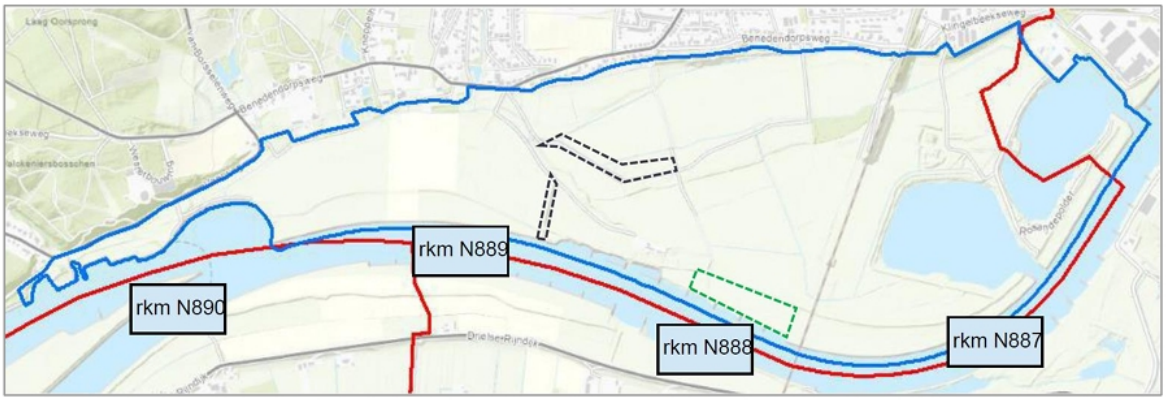
- Water verbonden met de rivier – dit water is éénzijdig verbonden met de rivier, er is geen of nauwelijks stroming. Hier kunnen waterplanten ontstaan en komen vissen en macrofauna voor die in, op en tussen de water- en oeverplanten leven. Peilfluctuaties zijn beperkt en doorzicht tot de bodem is essentieel om waterplanten te laten ontwikkelen. Dit leefgebied ontstaat met de KRW-maatregel 'strang' voor de R7-typen.
- Geïsoleerde plas met kwel – poelen en plassen die vrij zijn van overstroming en verstoring staan juist niet in verbinding met de rivier, maar bieden wel ruimte aan doelsoorten van het rivierengebied. De plassen zijn rijk begroeid. Waar gewenst kunnen deze plassen in de KRW systematiek opgevoerd worden als natuurvriendelijke oever.
- Overstromingsvlakte – dit zijn gebieden die bij hoge waterstanden meestromen met de rivier en vervolgens een tijdje onder water staan. Deze gebieden dienen in het voorjaar als paai- en opgroeigebied voor vis. De KRW-maatregel uiterwaardverlaging biedt ruimte voor dit leefgebied.
- Beekmonding – beekmondingen zijn de schakel tussen de rivieren en regionale watersystemen en vormen belangrijke knooppunten in de uitwisseling van soorten. Het water in de beekmondingen is over het algemeen van een andere kwaliteit dan van de rivier. Daarom heeft het de voorkeur dit water zo lang mogelijk gescheiden te houden.

Per uiterwaard is beschouwd welk van deze leefgebieden/maatregelen wenselijk en ruimtelijk inpasbaar zijn.

Om invulling te geven aan de doelen van de KRW voor de Nederrijn-Lek worden voor het project Rosandepolder over een lengte van 0,69 km natuurvriendelijke oevers (hierna: NVO) gerealiseerd en wordt over een lengte van 0,75 km een beekmonding aangepast. In Figuur 2 is de locatie weergegeven waar deze maatregelen gerealiseerd zullen worden en waar ook dit projectbesluit betrekking op heeft. De voorgenomen maatregelen binnen de Rosandepolder zijn:

- het aanpassen van de beekmonding van een bestaande beek, namelijk de Slijpbeek, inclusief de plaatsing van een vistrap;
- het realiseren van een NVO in de vorm van een aangetakt strang- en poelensysteem. Dit wordt mogelijk gemaakt doordat een drempel aan de instroomzijde bij lage en normale waterstanden éénzijdig wordt aangetakt. Bij hoge waterstanden is de NVO tweezijdig aangetakt en dus meestromend. Dit vindt circa 10 á 15 dagen per jaar plaats.

In hoofdstuk 4 worden de voorgenomen maatregelen nader toegelicht.

Figuur 2: Locatie Rosandepolder (blauw omlijnd), KRW-maatregel beekmonding (zwart gestippeld), KRW-maatregel NVO luwtemaatregel (groen gestippeld) en gemeentelijke grenzen (rode lijn).

2. Wettelijk kader

2.1 Vaststelling projectbesluit

De Minister van Infrastructuur en Waterstaat (hierna: de Minister) stelt op grond van artikel 5.44, eerste lid van de Omgevingswet (hierna: Ow), het projectbesluit vast. Het projectbesluit is een instrument van de Minister voor het toestaan van projecten in de fysieke leefomgeving met een nationaal belang. Met het realiseren van KRW-maatregelen binnen de Rosandepolder is een nationaal en zelfs Europees belang gemoeid. Het projectbesluit is daarom voor de realisatie van deze maatregel te beschouwen als een doeltreffend en doelmatig instrument waarvan de minister gebruik kan maken.

Volgens artikel 5.44, lid 1, Ow stelt de Minister een projectbesluit vast in overeenstemming met de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. Deze overeenstemming is voor dit project echter niet

vereist, omdat het gaat om een project gericht op het verbeteren van de waterkwaliteit (zoals volgt uit artikel 5.44, lid 2, Ow in samenhang met 10.3, aanhef, onder b, van de Omgevingsregeling).

Relatie tot het omgevingsplan

Volgens artikel 5.52 Ow wijzigt het projectbesluit het omgevingsplan met regels die nodig zijn voor het uitvoeren en in werking hebben of in stand houden van het project. Bij de inwerkingtreding van de Ow hebben (de meeste) gemeenten echter nog geen omgevingsplan vastgesteld volgens de regels van de Ow. In het overgangsrecht van de Ow is daarom opgenomen dat een tijdelijk deel van het omgevingsplan ontstaat. Dit tijdelijke deel bestaat onder meer uit de bestemmingsplannen die golden direct voor de inwerkingtreding van de Ow. Gemeenten hebben tot eind 2031 de tijd om het tijdelijk deel van het omgevingsplan in lijn met de Ow om te zetten naar een nieuw deel. Tijdens deze overgangsfase hoeft het projectbesluit niet ook het omgevingsplan te wijzigen als dit vanwege strijdigheid van het projectbesluit met dit plan nodig mocht zijn. Dit volgt uit artikel 22.16, lid 1, eerste zin Ow. Voor zover het projectbesluit in strijd is met een omgevingsplan, geldt het projectbesluit op grond van artikel 22.16, lid 1, Ow van rechtswege (automatisch) als een omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit (hierna: BOPA).

In hoofdstuk 5, specifiek paragraaf 5.7, wordt beschreven dat (de uitvoering van) de twee KRW maatregelen in het projectbesluit (deels) strijdig zijn met het omgevingsplan van de gemeente Renkum. Zoals hiervoor uitgelegd, geldt het projectbesluit voor zover in strijd met een omgevingsplan als een omgevingsvergunning voor een BOPA.

Instructieregels

In het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl) staan regels over omgevingswaarden, instructieregels die voor een gemeente gelden bij het vaststellen van een omgevingsplan, beoordelingsregels die voor het bevoegd gezag aangeven waaraan een ingediende aanvraag om een omgevingsvergunning moet worden getoetst en regels voor monitoring.

Artikel 9.1, tweede lid Bkl geeft aan welke instructieregels - die voor de gemeente gelden bij het vaststellen van een omgevingsplan - ook van toepassing zijn als de Minister een projectbesluit vaststelt. Als de Minister een projectbesluit vaststelt kunnen daarnaast ook nog instructieregels gelden die gaan over werelderfgoederen (artikel 9.2 Bkl) en Natuurnetwerk Nederland (artikel 9.3 Bkl). Voor dit projectbesluit zijn de volgende instructieregels van belang:

- Artikel 5.37, weging van het waterbelang;
- Artikel 5.130, behoud cultureel erfgoed en
- Artikel 9.3, Natuurnetwerk Nederland.

De beoordeling aan de hand van deze instructieregels wordt hierna beschreven in hoofdstuk 5.

2.2 Mer-beoordeling

Voorafgaand aan het vaststellen van het projectbesluit moet worden beoordeeld of het de uitvoering van een project betreft waarvoor een milieueffectrapport (MER) of een m.e.r. beoordeling moet worden gemaakt. De activiteiten waarin het projectbesluit voorziet zijn als project volgens bijlage V van het Omgevingsbesluit niet MER- of m.e.r.-beoordelingsplichtig. Indien er tijdens de werkzaamheden grondwater wordt onttrokken, is volgens bijlage V van het Omgevingsbesluit onder K1 de activiteit mer-plichtig indien er meer dan 10.000.000 m3 grondwater wordt onttrokken. Wanneer er minder dan 10.000.000 m3 grondwater wordt onttrokken is de activiteit mer-beoordelingsplichtig. De hoeveelheid te onttrekken grondwater is afhankelijk van de uitvoering en de eventuele mer(-beoordeling) wordt door de aannemer opgesteld. Voor dit projectbesluit is derhalve geen m.e.r.-beoordeling opgesteld.

3. Omgevingsproces

In het proces om te komen tot het projectbesluit zijn belanghebbenden intensief betrokken. Via verschillende kanalen is mondeling en schriftelijk aandacht besteed aan het tijdig en doelmatig verstrekken en verkrijgen van informatie van belanghebbenden.

3.1 Kennisgeving voornemen en participatie

Volgens de Ow start de projectprocedure om te komen tot het vaststellen van een projectbesluit met het bekendmaken van een kennisgeving voornemen en een kennisgeving participatie. De kennisgeving voornemen volgt uit artikel 5.47, eerste lid van de Ow. De kennisgeving participatie volgt uit artikel 5.47, vierde lid van de Ow.

De kennisgeving voor de maatregelen in de Rosandepolder ging over een voorgestelde oplossingsrichting. Met deze kennisgeving werd iedereen geïnformeerd en uitgenodigd mee te denken over de verkenning van oplossingsrichtingen.

De kennisgeving voornemen en participatie voor de maatregelen in de Rosandepolder is gepubliceerd op 5 mei 2023 in de Staatscourant (nr. 13065) en te raadplegen via officielebekendmakingen.nl.

In totaal zijn op de kennisgeving voornemen en participatie twee reacties binnengekomen, afkomstig van een nutsbedrijf en een stichting. Deze reacties bestonden uit vragen over raakvlakken met de aanwezige ondergrondse leiding en een informatiebehoefte over het ontwerp. Namens de Minister zijn schriftelijk en gedeeltelijk mondeling toelichtingen gegeven op deze ontvangen reacties. In de reacties zijn geen alternatieven voorgedragen en deze hebben dan ook niet geleid tot ontwerpaanpassingen of aanpassingen in het proces. Zoals in de kennisgeving is aangegeven, wordt voor dit project geen voorkeursbeslissing genomen als bedoeld in artikel 5.49 van de Ow.

3.2 Participatieproces

Het participatietraject voor de maatregelen in de Rosandepolder is gestart met het opstellen van een stakeholderanalyse bij de start van de planuitwerking van KRW-maatregelen langs de Nederrijn Lek. Onderzocht is wie de belanghebbenden zijn, welke belangen er spelen en hoe de verschillende belanghebbenden kunnen worden betrokken. Na de start van en gedurende de planuitwerking zijn persoonlijke gesprekken gevoerd met de verschillende belanghebbenden. Tijdens deze gesprekken zijn het programma KRW-ON en de betreffende KRW-maatregelen toegelicht. Vragen en belangen zijn daarnaast actief opgehaald door belanghebbenden te vragen om hun mening en beeld over de KRW-maatregel en ideeën in te brengen. De gesprekken zijn vastgelegd in verslagen.

Tijdens het ontwerpproces zijn in ontwerpsessies de geïdentificeerde belanghebbenden zoals de gemeente Renkum, de provincie Gelderland, grondeigenaren en pachters, waterschap Vallei en Veluwe en lokale belangenverenigingen uitgenodigd om mee te denken over het ontwerp. Na het opstellen van het schetsontwerp is op 17-05-2022 een publieksbijeenkomst gehouden om het programma KRW-ON en dit schetsontwerp toe te lichten en de belanghebbenden en belangstellenden te horen. Hieruit zijn wederom wensen en eisen opgehaald en deze zijn vervolgens beoordeeld (wel of niet gehonoreerd, zie ook paragraaf 3.3) en verwerkt in het verdere ontwerpproces. Van deze publieksbijeenkomst is een verslag gemaakt. Vervolgens zijn op basis van het schetsontwerp conditionerende (veld)onderzoeken uitgevoerd om op basis hiervan het ontwerp verder uit te detailleren en inzicht te krijgen in de effecten van het ontwerp. Hierna of parallel is een tweede ronde van gesprekken met belanghebbenden gevoerd om wensen te valideren en is opnieuw een ontwerpsessie gehouden. Ook de hieruit opgehaalde wensen hebben na beoordeling (wel of niet gehonoreerd, zie ook paragraaf 3.3) een plek gekregen in het ontwerpproces. Het eindresultaat van dit ontwerpproces heeft geleid tot het in dit projectbesluit uitgewerkte ontwerp.

Informatiekanalen

De (bredere) omgeving is en wordt verder geïnformeerd via diverse media, zoals:
- Projectinformatie op www.samenwerkenaanriviernatuur.nlen Rijkswaterstaat Publicatie Platform;
- De centrale publieksinformatielijn van Rijkswaterstaat 0800-8002 voor vragen, klachten en meldingen;
- Persberichten.

3.3 Wensen belanghebbenden

De noodzaak van de KRW-maatregelen raakt per definitie andere belangen. In het omgevings- en participatieproces worden deze belangen opgehaald en verkend, in contact met de verschillende belanghebbenden (zie hierboven). In het proces met de belanghebbenden worden wensen voor het ontwerp opgehaald. De ingebrachte wensen en aandachtspunten worden beoordeeld via een honoreringsproces. Het uitgangspunt is recht te doen aan de verschillende belangen door deze zo mogelijk in het ontwerp te verwerken. Als dit niet mogelijk blijkt, kan RWS onderbouwd de afweging maken het (nationale) KRW-belang voorrang te geven boven particuliere en/of lokale belangen. Een aantal wensen is opgenomen in het ontwerp (gehonoreerd), voor een aantal was dat om verschillende redenen niet mogelijk. Aan de belanghebbenden is gecommuniceerd of en hoe aan hun wensen gehoor is gegeven. In de volgende paragrafen wordt ingegaan op de voornaamste wensen die wel en niet gehonoreerd zijn.

3.3.1 Gehonoreerde wensen

Door de inbreng van belanghebbenden is het ontwerp op de volgende punten gewijzigd ten opzichte van het schetsontwerp:

- De NVO-maatregel (265 meter) ten westen van de camping is komen te vervallen. De gebruikers Stichting Oosterbeeks Rijnoever en het Zeekadettenkorps Willem Ruys maken gebruik van dit deel van de oever ten behoeve van enkele ligplaatsen voor hun vloot in de rivier. Dat kon niet gecombineerd worden met de KRW-maatregel, waardoor deze hier is komen te vervallen.
- Door omwonenden en gebruikers van het gebied is gevraagd de oevers van de rivier toegankelijk te houden voor recreanten. Binnen het ontwerp is hiermee rekening gehouden, door de aanleg van een voorde bij de inlaat van de oevergeul/poelsysteem. Via deze voorde blijft de rivieroever ten zuiden van de oevergeul bereikbaar.
- De campinghouder is bezorgd over het verschuiven van de huidige recreatiedruk op de oevers richting de camping. Na afstemming met de campinghouder hierover is gekozen om de aanleg van opgaande beplanting langs de zomerkade om hiermee toegang tot de oever nabij de camping te ontmoedigen.

3.3.2 Wensen die niet gehonoreerd zijn

De volgende wensen van belanghebbenden hebben geen plek gekregen in het vergunningenontwerp:
- In dit gebied is het thema recreatie vaak besproken. In de zomer is er veel recreatie rondom het grindgat en langs de Nederrijn-Lek ten oosten van de camping. Dit leidt ook tot overlast, afval en onveilige situaties. Verschillende belanghebbenden vrezen dat het gebied door de KRW maatregelen aantrekkelijker zal worden voor recreanten en dus drukker zal worden bezocht met meer overlast tot gevolg en vragen daar iets aan te doen. Dit is echter een problematiek die de gehele uiterwaard omvat en niet binnen dit project kan worden opgelost. Het project heeft tot doel riviernatuur te realiseren en niet om recreatie te stimuleren dan wel te reguleren. Zie 3.3.1. voor de gehonoreerde wensen als het gaat om recreatie.
- Met waterschap Vallei en Veluwe is onderzocht om de vervanging van de bestaande inlaat van het waterschap mee te laten lopen met het KRW-project. Uiteindelijk is in onderling overleg besloten deze projecten niet te combineren.

4. Inhoud projectbesluit

4.1 Het projectgebied

Het projectgebied is het gebied waar het projectbesluit betrekking op heeft. Onder het projectgebied vallen de volgende onderdelen:
- Het gebied waarbinnen de aanleg en het toekomstig beheer en onderhoud van de KRW maatregelen zal plaatsvinden. De maatregelen zelf zijn opgenomen in het Regelingendeel van het projectbesluit, hoofdstuk 1. Door de aanleg van de KRW-maatregelen zal de ligging, vorm, afmeting en inhoud van de rivier en de uiterwaard (het zogeheten waterstaatswerk) wijzigen. Het projectgebied omvat in ieder geval het gewijzigde waterstaatswerk in beheer van het Rijk. Onderdelen van het waterstaatswerk zijn bijvoorbeeld:
  - Vlak van vrije ruimte: dat is het gebied waarbinnen de rivierdynamiek de ruimte heeft om via erosie en sedimentatie invloed uit te oefenen op de vormgeving van de oevers van het waterstaatswerk.
  - Beheerstroken: dat is het gebied dat aansluit op het waterstaatswerk en nodig is voor het kunnen uitvoeren van beheer en onderhoud.
  - Kunstwerken of objecten zoals steenbestorting, kribwortels en in- en uitlaatwerken.

Na het onherroepelijk worden van het projectbesluit zal het gewijzigde waterstaatswerk met haar ligging, vorm, afmeting en constructie opgenomen worden in de legger rijkswaterstaatswerken. Rijkswaterstaat zal als beheerder vervolgens op basis van deze legger het beheer en onderhoud uitvoeren. Zie ook paragraaf 7.3.
- De tijdelijke dan wel permanente maatregel(en) ter voorkoming, beperking of compensatie van nadelige gevolgen voor de fysieke leefomgeving. Zie voor een beschrijving van deze maatregelen het Regelingendeel, hoofdstuk 2. Permanente maatregelen zijn niet altijd onderdeel van het waterstaatswerk dat in beheer is van het Rijk.
- Het gebied dat in de tijdelijke situatie nodig is om de realisatie van de KRW-maatregelen mogelijk te maken (uitvoering). Hieronder vallen bijvoorbeeld werkterreinen, werkwegen en/of overslaglocaties. Zie voor een beschrijving van deze maatregelen het Regelingendeel, hoofdstuk 3 en paragraaf 7.2 van deze motivering voor de toelichting op de tijdelijke maatregelen.

4.2 Beschrijving project KRW Nederrijn-Lek, maatregelen Rosandepolder

4.2.1 Huidige situatie

De uiterwaard Rosandepolder bevindt zich aan de noordzijde van de Nederrijn, in de gemeente Renkum en ten zuiden van de plaats Oosterbeek. De Rosandepolder bestaat hoofdzakelijk uit kalkhoudende polder- en ooivaaggronden met klei gelegen op zand. De dikte van de kleilaag varieert binnen het gebied.

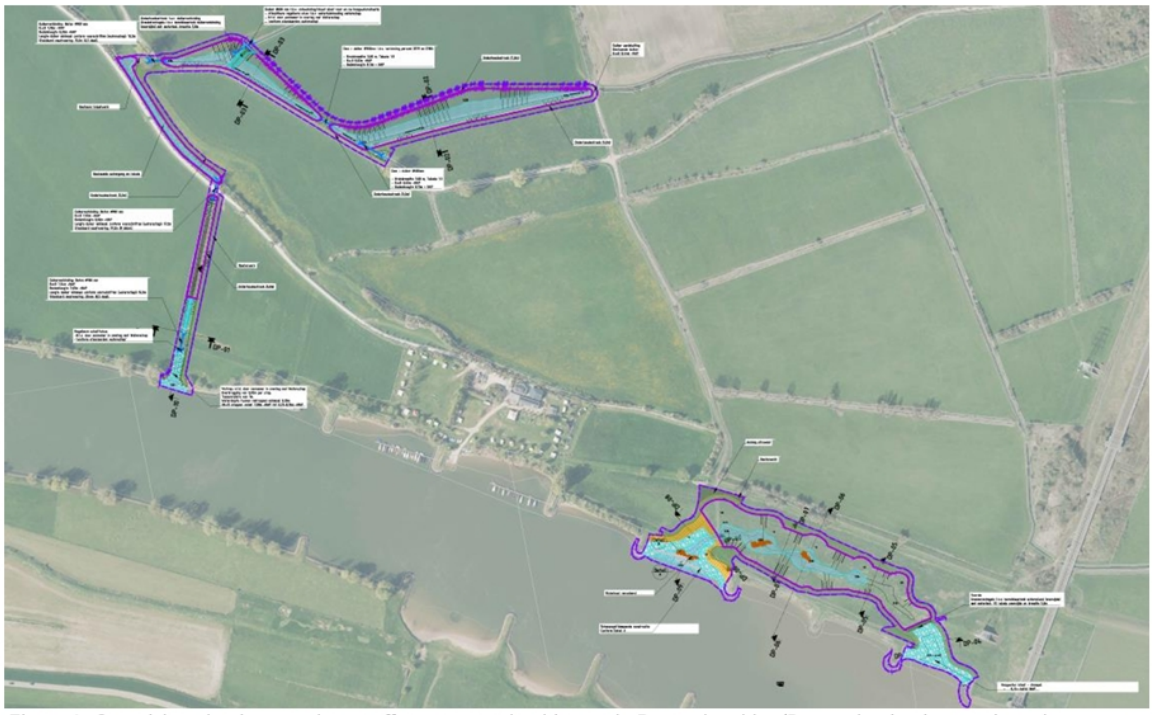
De uiterwaard Rosandepolder heeft een maaiveldhoogte van circa 9 tot 11 m +NAP. Hierbij zijn duidelijke hoogteverschillen te zien met drassigere delen ten noorden van de Slijpbeek en ten oosten van de beekmonding, waarbij het westen van de beekmonding hoger ligt op 11 m+NAP met zichtbare kronkelwaardstructuren.

In de huidige situatie zijn de percelen in de uiterwaard Rosandepolder in agrarisch gebruik (grasland en enkele akkers), recreatiegebied of verblijfslocatie (camping). Er loopt een klompenpad door de Rosandepolder en er maken recreanten gebruik van de oeverzandstranden. De rivier en de helft van de oeverpercelen zijn in eigendom van de Staat. De andere helft van de oeverpercelen zijn in eigendom van derden. De overige percelen in de uiterwaard Rosandepolder, die niet langs de oever liggen, zijn verdeeld over zowel de Staat als derden.

De uiterwaard Rosandepolder valt niet onder de Natura 2000-gebieden maar wel onder het NatuurNetwerk Nederland. De percelen nabij de maatregelen NVO-luwtemaatregel en aanpassing beekmonding betreffen voornamelijk N12.02 Kruiden-en Faunarijkgrasland. De voormalige vuilstort is aangemerkt als N12.03 Glanshaverhooiland. Het plangebied grenst aan de westzijde direct aan het Natura 2000-gebied de Veluwe en op vier kilometer afstand van het Natura 2000-gebied Rijntakken. Het plangebied wordt aan de westzijde (benedenstrooms) gekenmerkt als een gebied met hoge natuurwaarden door de aanwezigheid van kronkelwaarden. Een kronkelwaard is een gebied dat zich bevindt binnen een (vroegere) meander van een rivier en dat zich kenmerkt door een reliëfrijk landschap van stroomruggen en dalen. Kronkelwaarden zijn mede daarom geomorfologisch waardevolle elementen in het rivierlandschap.

4.2.2 Toekomstige situatie

Om de ecologische kwaliteit van de Nederrijn-Lek te verbeteren en een bijdrage te leveren aan de KRW-opgave zijn in de Rosandepolder de inrichtingsmaatregelen aanpassen beekmonding en een luwtemaatregel uitgewerkt. Deze maatregelen worden hierna respectievelijk 'beekmonding' en 'NVO- luwtemaatregel' genoemd. Dit tweetal maatregelen wordt hieronder verder uiteengezet (zie Figuur 3).

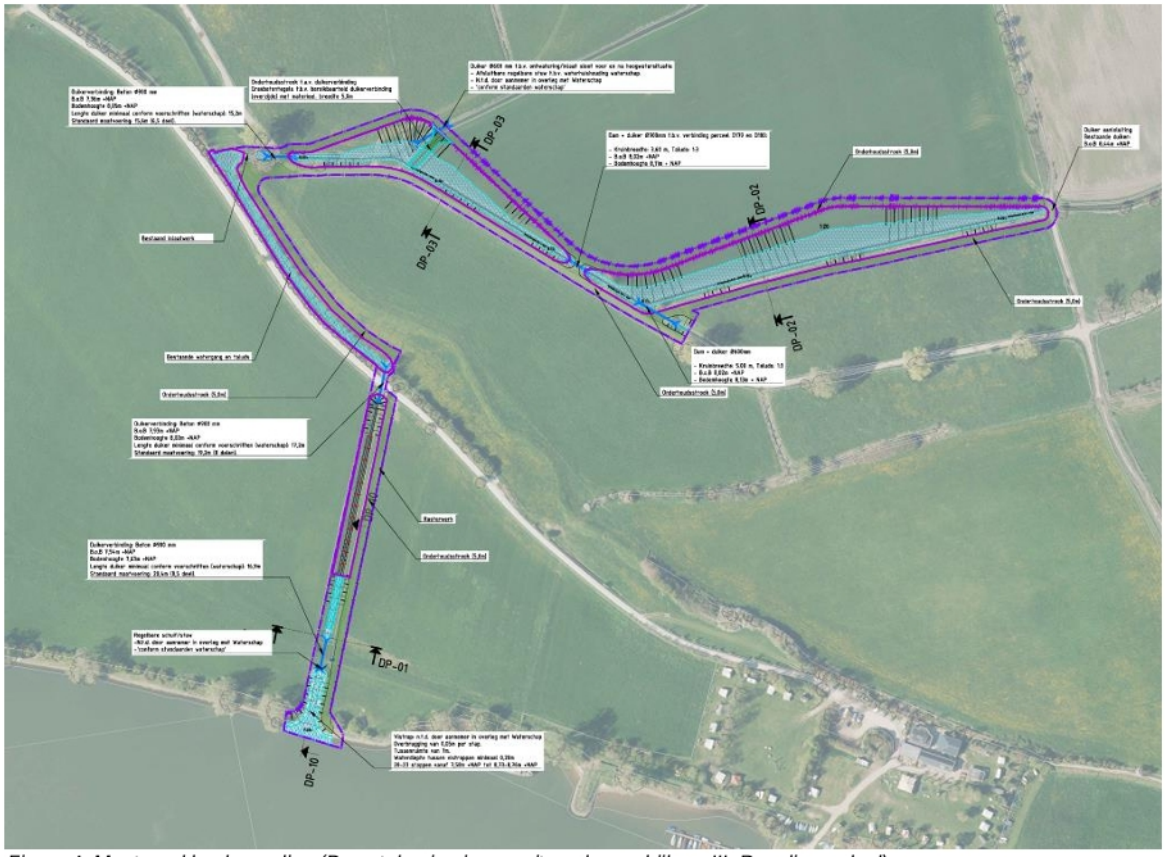
Figuur 3: Overzichtstekening van de te treffen maatregelen binnen de Rosandepolder (Deze tekening is een uitsnede van bijlage II, Regelingendeel).

Beekmonding

Het doel van de herinrichting van de beek is het creëren van een natuurvriendelijke beekloop, waarbij er een betere verbinding en uitwisseling tussen de rivier en de beken in de Rosandepolder ontstaat voor riviergebonden soorten. De herinrichting van de beek bestaat uit twee onderdelen (zie Figuur 4). In de beekmonding wordt een vistrap geplaatst die het mogelijk maakt voor riviervissen om de beek in te zwemmen en zich voort te planten. Daarnaast wordt verder bovenstrooms in de beek een verflauwing van de beekoever gerealiseerd. Het ondiepe water biedt ruimte voor de ontwikkeling van begroeiing en vormt een leefgebied voor insecten, zoals libellen en dagvlinders. Deze zone dient voor verschillende vissoorten als paai- en opgroeigebied. Vanwege het laagdynamische karakter van de beek leent de beek zich voor meer kleinere vissoorten, zoals riviergrondel en bermpje.

Binnen de beekmonding worden meerdere duikers aangepast. Dit vanwege de kleine diameters van de huidige duikers, waardoor deze niet passeerbaar zijn voor vissen. Verder zijn de huidige bodemhoogtes niet toereikend voor zowel de vistrap als de nieuwe bodemhoogtes van de beekloop. Bij de zomerkade bij de camping zit een bestaande stuw in de dijk, in combinatie met een duikerverbinding. Deze functie dient behouden te blijven vanuit hoogwaterveiligheid. De aanpassing van de duiker gaat daarom gepaard met het realiseren van een stuw/schuif. De bestaande stuw in de vistrap blijft behouden vanwege de waterkerende functie en eisen vanuit het waterschap.

De herinrichting van de beekmonding dient leefomstandigheden en bij voorkeur voortplantingshabitat te creëren voor de volgende gidssoorten: serpeling, driedoornige stekelbaars, riviergrondel, kleine modderkruiper, bermpje, rivierdonderpad, kokerjuffers en vierlijneendagsvlieg.

Figuur 4: Maatregel beekmonding (Deze tekening is een uitsnede van bijlage III, Regelingendeel).

NVO-luwtemaatregel

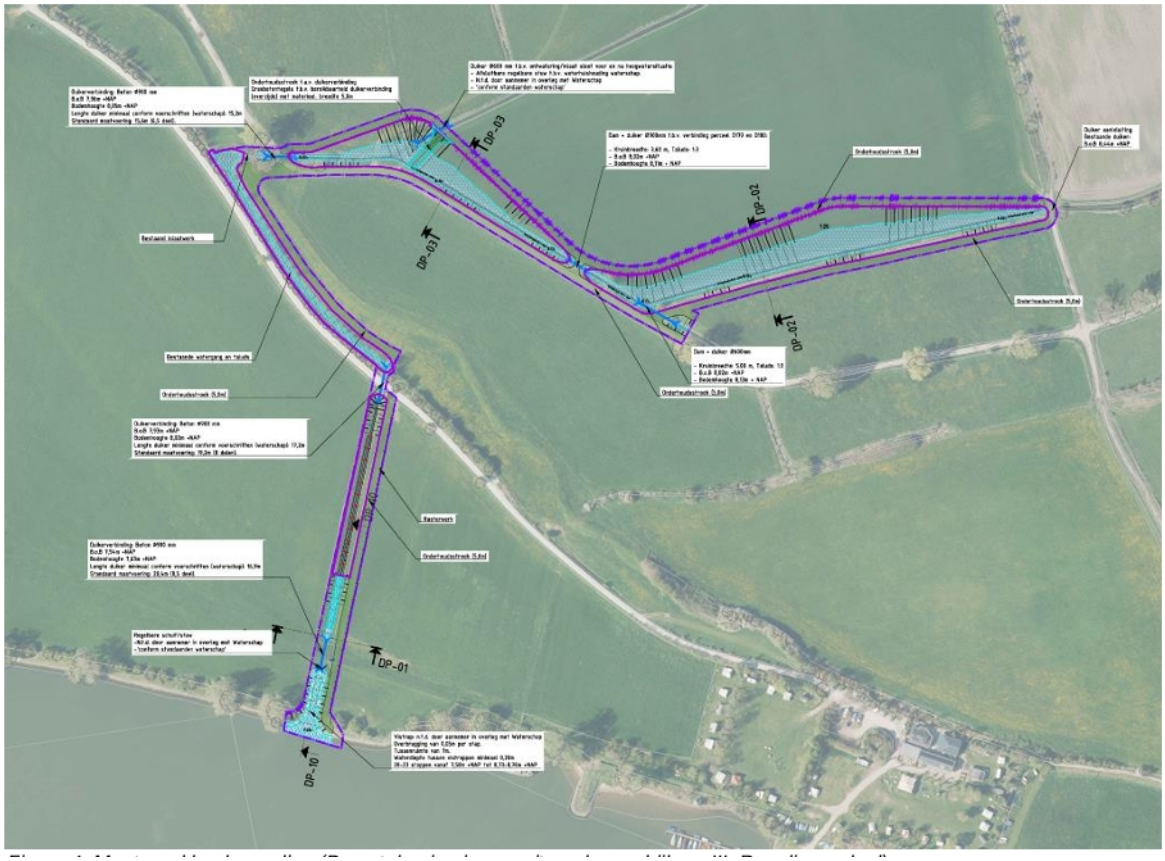
De 'NVO-luwtemaatregel' betreft het realiseren van een natuurvriendelijke oever in de vorm van een aangetakt plas/poelensysteem. Het doel van de NVO-luwtemaatregel is het creëren van een luwtezone met ondiep water (Figuur 5).

De NVO-luwtemaatregel heeft een lengte van circa 355 meter. De maatregel functioneert bij mediane waterstanden als een strang (water eenzijdig verbonden met de rivier) en natuurvriendelijke oever met oplopende bodemhoogtes. Hiermee dient de maatregel als paaiplek en kraamkamer voor vis. Dit leefgebied biedt ruimte aan hoofdzakelijk de limnofiele (luwteminnende) en rheofiele (stroomminnende) soorten in

de Nederrijn, maar ook aan amfibieën in de vorm van periodiek geïsoleerde poelen. De luwtemaatregel dient leefomstandigheden en bij voorkeur voortplantings-habitat te creëren voor de volgende vissoorten: winde, stekelbaars en bittervoorn en amfibieën, zoals groene kikker en watersalamander. Daarnaast biedt het leefgebied voor diverse soorten kokerjuffers en andere macrofauna soorten. Bij normale waterom-standigheden ontstaat een divers paai- en opgroeigebied met diepe zones en zeer ondiep water, tot zelfs een periodiek droogvallende moeraszone. Deze maatregel draagt hiermee niet alleen bij aan de KRW doelstellingen, maar ook aan provinciale doelen, zoals die voor oeverzwaluwen en wilde bijen.

Omdat de NVO luwtemaatregel ruimte biedt voor het aanbrengen van rivierhout, zal dit in de NVO worden geplaatst.

De luwtemaatregel heeft bovenstrooms een instroomopening die alleen bij hoogwater zal functioneren (10-15 dagen per jaar) met een hoogte van 8,75m+NAP. Met lagere waterstanden zal deze geleidelijk droogvallen en daarmee toegankelijkheid tot de vooroever garanderen voor beheer en onderhoud. De uitstroom aan de benedenstroomse zijde van de luwtemaatregel zal watervoerend zijn tot waterstanden onder overeengekomen laagste rivierstand en wordt daarom als in-/uitstroomopening beschouwd. De in-/uitstroomopening zal voorzien worden van een scheepsgolfdempende constructie voor het dempen van de effecten van de scheepvaart op de luwtemaatregel. De palenrij wordt uitgevoerd met wiepen. Zowel de hoogwater instroomopening als de in-/uitstroomopening zal voorzien worden van steenbestorting voor stabiliteit. Om de oever toegankelijk te houden voor materieel en beheer- en onderhoudswerkzaam-heden aan de oeverzijde van de maatregel, is gekozen voor een voorde verbinding bij de hoogwater in-stroomopening (bovenstroomse zijde). Ter hoogte van de onderhoudsstrook wordt een rijstrook van 5 meter breedte verhard met grasbetontegels. Ter bescherming van de zomerkade wordt aan de noordzijde van de poelen een erosiebestendige kleilaag aangebracht met een toplaag van zand, zoals is vastgelegd in de Waterschapsverordening van het waterschap Vallei en Veluwe.

Figuur 5: Maatregel NVO luwtemaatregel (Deze tekening is een uitsnede van bijlage IV, Regelingendeel).

De ontwerpdoelstellingen van de maatregelen zijn na te lezen in het volgende rapport:

- rapport: 5 - VO-Ontwerp Natte waterbouw en Constructies Rosandepolder, GROW, 2026.

5. Het project en de kwaliteit van de fysieke leefomgeving

5.1 Inleiding

De effecten op de fysieke leefomgeving voor zowel de uitvoerings- als gebruiksfase worden in dit hoofdstuk voor diverse omgevingsaspecten in beeld gebracht en afgewogen. In dit hoofdstuk volgt de toetsing aan relevante wet- en regelgeving en beleidsdocumenten. In algemene zin geldt dat het project bijdraagt aan het beschermen en verbeteren van een aantal van de volgende (algemene) doelen van de Ow, die zijn gericht op de onderlinge samenhang:

- bereiken en in stand houden van een veilige en gezonde fysieke leefomgeving en een goede omgevingskwaliteit, ook vanwege de intrinsieke waarden van de natuur, en;
- doelmatig beheren, gebruiken en ontwikkelen van de fysieke leefomgeving om maatschappelijke behoeften te vervullen.

Daarnaast voldoet het project aan het Bkl. Zoals toegelicht (in paragraaf 2.1) bevat het Bkl instructieregels over de fysieke leefomgeving die bij het vaststellen van het projectbesluit van toepassing zijn en beogen bepaalde belangen te borgen en te beschermen. Dit wordt in dit hoofdstuk - voor zover nodig - nader toegelicht.

5.2 Natuur

Onder de Omgevingswet maakt natuur onderdeel uit van de fysieke leefomgeving. Hierdoor valt natuur(bescherming) onder de reikwijdte van de Omgevingswet.

Het wettelijk toetsingskader voor natuur bevat regels over de bescherming van gebieden (Natura 2000-gebieden en Natuurnetwerk Nederland) en regels over de bescherming van individuele soorten (flora- en fauna) en regels over houtopstanden. In het kader van het natuurspoor is beoordeeld of er sprake is van een vergunningplicht voor een Natura 2000-activiteit of flora- en fauna activiteit en of er maatregelen noodzakelijk zijn om effecten op de natuur te verminderen of te voorkomen. Daarnaast is gekeken naar mogelijke gevolgen van de maatregelen op Natuurnetwerk Nederland (NNN) en eventueel aanwezige houtopstanden.

Dit is nader uitgewerkt en toegelicht in de volgende rapportages:

- rapport: Rapportage Natura 2000-gebied Rijntakken – Rosandepolder, GROW, 2026;
- rapport: Rapportage Soortenbescherming Deelgebied Rosandepolder, GROW, 2026;
- rapport: Rapportage Natura 2000 en Stikstofdepositie – Rosandepolder, GROW, 2026 ;
- memo: Memo Provinciaal beschermde gebieden – Rosandepolder, GROW, 2026.

Deze rapportages vormen achtergronddocumenten bij dit projectbesluit. Hieronder volgt een samenvatting van de conclusies van deze rapportages ter motivering van de uitvoerbaarheid van het onderhavige projectbesluit wat betreft natuur.

5.2.1 Gebiedsbescherming

In de Rapportage Natura 2000-gebied Rijntakken - Rosanderpolder is onderzocht of de maatregelen kunnen worden aangemerkt als Natura 2000-beheermaatregel, wat betekent dat er geen sprake is van vergunningplichtige Natura 2000-activiteit. Hoewel de Rosandepolder net buiten de begrenzing van Natura 2000-gebied Rijntakken ligt, kan het gebied functioneren als ecologische stapsteen en daarmee indirect bijdragen aan leefgebieden van kwalificerende soorten. De onderzoeksresultaten laten zien dat de aanleg van de natuurvriendelijke oever gericht is op het creëren van luwtewateren, variatie in waterdieptes en flauwe taluds. Deze maatregelen leveren positieve effecten op voor meerdere Vogelrichtlijnsoorten, zoals de wintertaling, krakeend, slobeend, fuut en aalscholver. Daarnaast verbetert de heringerichte beekmonding met vistrap de migratiemogelijkheden voor trekvissen zoals rivierprik, zeeprik, elft en zalm, terwijl structuurrijke oevers en rivierhout gunstig zijn voor soorten zoals rivierdonderpad. Ook voor soorten van laagdynamisch water, zoals grote en kleine modderkruiper en bittervoorn, ontstaat geschikter habitat in de luwtezones en beekmondingszone. Negatieve effecten zijn tijdelijk van aard en bestaan uit verstoring, mechanische effecten en vertroebeling. De rapportage concludeert dat de KRW-maatregel overwegend positief uitwerkt op instandhoudingsdoelen en aantoonbaar voldoet aan de voorwaarden voor kwalificatie als Natura 2000-beheermaatregel.

De Rapportage Natura 2000 en stikstofdepositie beoordeelt uitsluitend de effecten van tijdelijke stikstofemissie tijdens de aanleg van de KRW-maatregelen op stikstofgevoelige habitattypen binnen Natura 2000-gebieden in de omgeving, met name de Veluwe. De werkzaamheden duren drie tot zes maanden en leiden tot een beperkte projectbijdrage van 0,01 tot maximaal 0,06 mol/ha/jaar. Uit de analyse blijkt dat deze bijdrage zeer klein is ten opzichte van de achtergronddepositie, die varieert tussen 700 en 4000 mol/ha/jaar, waardoor de tijdelijke extra depositie ecologisch verwaarloosbaar is. De beoordeling behandelt meerdere stikstofgevoelige habitattypen, waaronder stuifzandheiden, droge en natte heiden, zwakgebufferde vennen, zure vennen, heischrale graslanden, vochtige alluviale bossen en oude eiken- en beukenbossen. Hoewel

veel van deze typen in de Veluwe structureel overbelast zijn, wordt gesteld dat een eenmalige kleine toename van depositie geen merkbare of meetbare effecten veroorzaakt op vegetatiesamenstelling, groeisnelheid of habitatkwaliteit. Voor stikstofgevoelige soorten zoals kamsalamander en drijvende waterweegbree wordt geconcludeerd dat de tijdelijke depositie geen belemmering vormt, omdat hun belangrijkste knelpunten — verdroging, versnippering en exoten — niet door dit project worden beïnvloed. Daarmee komt de rapportage tot de conclusie dat de KRW-maatregel geen significante negatieve gevolgen heeft voor Natura 2000-instanthoudingsdoelen.

Gezamenlijk laten de drie onderzoeken zien dat de KRW-maatregelen in de Rosandepolder leiden tot verbetering van rivier- en beekgebonden natuurwaarden, een positiever habitat voor diverse vis- en vogelsoorten, en een versterking van ecologische samenhang zonder negatieve gevolgen voor provinciaal beschermde gebieden of Natura 2000-habitattypen. De maatregelen passen binnen provinciale en Europese toetsingskaders, kwalificeren als beheermaatregel voor Natura 2000-gebied Rijntakken en veroorzaken slechts zeer geringe, tijdelijke stikstofdepositie die ecologisch niet doorwerkt op instandhoudingsdoelen.

In het Memo Provinciaal Beschermde Gebieden wordt vastgesteld dat het volledige plangebied binnen het Gelders Natuurnetwerk (GNN) en de Groene Ontwikkelingszone (GO) ligt, waardoor het provinciale beleid verplicht om zorgvuldig te beoordelen of de maatregelen negatieve gevolgen kunnen hebben voor oppervlakte, samenhang en kwaliteit van deze beschermde natuur. Het memo beschrijft hoe de geplande ingrepen — de aanleg van een natuurvriendelijke oever met poelen en luwtezones en de herinrichting van de Slijpbeekmonding — passen binnen het provinciale toetsingskader, waarin is afgesproken dat aantasting is toegestaan wanneer deze leidt tot kwaliteitsverbetering van het beheertype, zoals de overgang van droog grasland naar natte moeras- en oeverhabitats. De analyse laat zien dat verschillende natuurbeheertypen aanwezig zijn, waaronder kruiden- en faunarijke graslanden, glanshaverhooiland, rivier-en beekbegeleidende bossen en beek- en bronhabitats, en dat de KRW-maatregelen op meerdere plekken leiden tot een toename in kwaliteit van deze typen. Ook blijkt dat binnen de GO de maatregelen worden aangemerkt als versterkingsmaatregelen, omdat ze bijdragen aan ontwikkelingsdoelen zoals het verbeteren van laagdynamische riviernatuur en het creëren van water- en oeverhabitat. Daarmee vormen de maatregelen volgens het memo geen belemmering voor uitvoering binnen het provinciale beschermingsregime.

5.2.2 Soortenbescherming

De KRW-maatregelen kwalificeren als beheermaatregel voor Natura 2000. Dit houdt in dat er ten behoeve van deze KRW-maatregelen ook geen omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit benodigd is. Hoewel niet vergunningplichtig, dient in het kader van de specifieke zorgplicht onderzoek te worden uitgevoerd naar eventuele negatieve effecten op aanwezige soorten. De specifieke zorgplicht is een inspanningsverplichting. De specifieke zorgplicht vereist dat, zover dat redelijkerwijs kan worden gevergd, nadelige gevolgen van een activiteit moeten worden voorkomen. Indien die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, moeten de nadelige gevolgen van de activiteit worden beperkt of voorkomen. Als de gevolgen niet kunnen worden beperkt, moet de activiteit, voor zover dat redelijkerwijs kan worden gevergd, achterwege worden gelaten. De specifieke zorgplicht geldt voor alle soorten, beschermd of niet, en is een verplichting die ook geldt voor activiteiten zonder een vergunningplicht.

Voor de KRW-maatregelen in de Rosanderpolder is onderzocht wat de mogelijke negatieve gevolgen zijn voor aanwezige (beschermde) soorten in en rond het projectgebied.

De rapportage soortenbescherming bestaat uit een beschrijving van de aangetroffen beschermde soorten en de effecten die als gevolg van de aanleg van de KRW-maatregelen op deze soorten kunnen optreden. De rapportage bevat tevens een functionele beschrijving van de noodzakelijke maatregelen voor alle soorten, ter invulling van de specifieke zorgplicht. In paragraaf 2.1 van het Regelingendeel van dit projectbesluit zijn de maatregelen beschreven. Deze maatregelen worden voorafgaand aan de uitvoering, verder uitgewerkt en vastgelegd in een ecologisch werkprotocol (EWP). Naleving van het EWP wordt vastgelegd tijdens de uitvoering. Hierdoor kunnen de maatregelen en werkzaamheden optimaal op elkaar worden afgestemd en worden daarmee de nadelige gevolgen tot een minimum beperkt. De specifieke zorgplicht voor aanwezige soorten staat de uitvoering van het project niet in de weg.

5.3 Weging van het waterbelang

Op grond van artikel 9.1 Bkl is het bij een projectbesluit verplicht om de waterbelangen mee te wegen. De term ‘weging van het waterbelang’ vervangt de term ‘watertoets’ zoals die tot 1 januari 2024 werd gehanteerd. Voor de relevante waterbelangen zijn onderzoeken uitgevoerd om het effect van de maatregelen in kaart te brengen. In dit hoofdstuk wordt per thema een korte samenvatting gegeven. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar de onderliggende onderzoeksrapporten van dit projectbesluit.

5.3.1 Hoogwaterveiligheid en scheepvaartveiligheid

In het rivierkundig onderzoek is de rivierkundige invloed van de maatregelen geanalyseerd door deze te toetsen aan het Rivierkundig Beoordelingskader (hierna: RBK) en het memo waterdiepte effecten in HVWN. Hierbij is onder andere het effect op de dwarsstroming (veiligheid van de scheepvaart) en de hoogwaterveiligheid onderzocht. Dit heeft de volgende rivierkundige resultaten opgeleverd:

- De afvoeronttrekking door de poelen is tussen de 1 – 10 m3/s, afhankelijk van de afvoer bij Lobith. De geulinstroom wordt beperkt door een instroomdrempel op 8,75 m+NAP. Deze stroomt over bij een afvoer van 3.800 m3/s te Lobith met een frequentie van circa 30 dagen per jaar.
- De poelen vallen maximaal 20 dagen per jaar droog. Wanneer de poelen meestromen – jaarlijkse omstandigheden - zijn de stroomsnelheden 0,01 – 0,2 m/s.
- De ingrepen hebben geen waterstandseffect bij de Overeengekomen Laagste Rivierstand (hierna: OLR) door de hogere instroomdrempel en doordat de bodem van de laagste poel op OLR ligt.
- Bij 16.000 m3/s te Lobith zorgen de maatregelen voor minder dan 1 mm opstuwing.
- De afvoerverdeling op de IJsselkop bij 10.000 en 16.000 m3/s wordt door dit ontwerp nauwelijks beïnvloed en is verwaarloosbaar.
- In het algemeen voldoen de ingrepen aan de normen die aan dwarsstroming worden gesteld. Op 1 meetpunt bij de beekmonding neemt de dwarsstroming toe van 0,138 m/s naar 0,155 m/s en treedt op bij een afvoer van 10.000 m3/s te Lobith. Deze toename is zeer beperkt en dit zal niet tot (extra) hinder leiden voor scheepvaart.

Uit de rivierkundige beoordeling van het project, getoetst aan de RBK-criteria en het memo waterdiepte effecten in HVWN, blijkt dat dat er geen negatieve effecten optreden.

De analyse en conclusies zijn na te lezen in het volgende rapport:

- 6 - Analyse rivierkundige effecten VO Rosandepolder_rkm_887, GROW, 2025.

5.3.2 Morfologie en bodem

In het rivierkundig onderzoek is het effect op erosie en sedimentatie beschreven. De KRW maatregelen zijn rivierkundig doorgerekend om de effecten van de maatregelen te bepalen. Als gevolg van veranderingen in het stromingspatroon door de KRW-maatregelen kunnen er morfologische veranderingen optreden. Een inschatting van de morfologische effecten is gemaakt met WAQmorf versie (2021). Dit heeft de volgende rivierkundige resultaten opgeleverd:

- Doordat er water onttrokken wordt aan het zomerbed, resulteren de poelen in een lichte sedimentatie ter hoogte van de maatregel. Met deze aanzanding blijft het zomerbed voldoen aan de vaargeuleisen. Er is geen aanzanding op de meest ondiepe delen van de vaarweg, geen aanzanding op een Minst Gepeilde Diepte (MGD), geen aanzanding waardoor de vaargeul boven de norm komt en geen aanzanding die zorgt voor een nieuwe MGD.
- Lokaal kan er erosie optreden door scheepsgolven en lokale hogere stroomsnelheden. Hiervoor is bodembescherming voorzien bij de in- en uitstroomopening van de poelen. Aan de resterende oever (landzijde) van de poelen ter hoogte van de insteeklijn wordt ook over een bepaalde lengte erosiebestendige klei toegepast. Bij de uitstroomopening is tevens een palenrij voorzien om de scheepsgolven te dempen.
- De beekmonding heeft een zeer beperkt morfologisch effect omdat deze achter een hoge zomerkade ligt, die pas vanaf 8.000 m3/s te Lobith meestroomt.

Uit de rivierkundige beoordeling van het project blijkt dat er geen negatieve effecten optreden ten aanzien erosie en sedimentatie.

De analyse en conclusies zijn na te lezen in het rapport 6 – Analyse rivierkundige effecten VO Rosandepolder_rkm_887, GROW, 2025.

5.3.3 Geohydrologie

In de bureaustudie is aan de hand van de geohydrologische bodemopbouw in de uiterwaard bepaald of er door het project (geo)hydrologische effecten te verwachten zijn op het omliggende gebied, welke oppervlaktewater- en grondwatereffecten op de omgeving te verwachten zijn (rapport: 7 - VO Onderzoeksrapport Geohydrologie Rosandepolder, GROW, 2025).

Het onderzoeksgebied betreft een uiterwaarde met een deklaag van klei, gelegen op een grofzandig watervoerend pakket. De Rosandepolder heeft in de huidige situatie hoofdzakelijk agrarisch gebruik (grasland). In het zuiden is een camping aanwezig. Aan de noordzijde van de Rosandepolder is drinkwaterwinning Oosterbeek aanwezig.

Uit de beoordeling van de huidige (geohydrologische) situatie, de spreidingslengte en de afstand tot omgevingsaspecten is geconstateerd dat de effecten van de maatregelen in de Rosandepolder met een kwalitatieve beoordeling in beeld kunnen worden gebracht. Uit deze beoordeling is gebleken dat de voorgenomen maatregelen van het project geen invloed of een positieve invloed hebben op de omgevingsfactoren. Er wordt geen nader onderzoek of mitigerende maatregelen noodzakelijk geacht.

5.3.4 Geotechniek en waterveiligheid

Voor ingrepen die raken aan de kern- en beschermingszones van waterkeringen of die via andere wegen mogelijk een negatieve invloed hebben op de waterkering dient een onderbouwing opgesteld te worden. Dit is gedaan in het rapport: 08 - Adviesrapportage Geotechniek en Waterveiligheid, GROW, 2023.

De zomerkade is getoetst op de instandhoudingsnorm. Faalmechanismen die kunnen optreden bij de waterkeringen mogen niet leiden tot grote vervormingen die leiden tot functieverlies. Daarom is via de relevante faalmechanismen geanalyseerd wat de impact van de werkzaamheden zijn. Uit de analyse blijkt dat de werkzaamheden geen invloed hebben op de faalmechanismen hoogte, macrostabiliteit binnen- en buitenwaarts en stabiliteit voorland. Ook is aangetoond dat de werkzaamheden geen effect hebben op de nabijgelegen funderingselementen van de spoorbrug. De werkzaamheden, en dan specifiek de werkzaamheden ter plaatse van de poelen met NVO's, hebben wel een impact op het faalmechanisme piping en heave.

Het negatieve effect van de vergraving op de standzekerheid van de zomerkade wordt grotendeels gemitigeerd door ter plaatse van de poelen met NVO's tot 18 meter uit de beschermingszone van de zomerkade een 0,50 meter dikke kleilaag aan te brengen. Indien beschikbaar dan heeft gebiedseigen klei de voorkeur. Hiermee wordt voldoende weerstand in het voorland gecreëerd (tenminste 5 dagen weerstand). Dit is afgestemd met waterschap Vallei en Veluwe en akkoord bevonden.

5.3.5 Water(bodem)kwaliteit

Met behulp van de waterbodemimmissietoets (hierna: WIT) kan voor het KRW-waterlichaam, waar de ingreep in de waterbodem plaatsvindt, het effect van mogelijke emissies van stoffen uit de waterbodem getoetst worden aan het principe van geen achteruitgang van de waterkwaliteit. Hiervoor is een verkenning WIT uitgevoerd. Binnen het onderzoeksgebied is de achterblijvende waterbodem onderzocht tot de te ontgraven diepte waardoor het bodemonderzoek een dekkend beeld biedt voor de verkenning WIT. Uit de analyse van de mengmonsters van het bodemonderzoek is geconcludeerd dat de beoogde maatregelen en de lokale (water)bodemkwaliteit in de Rosandepolder géén aanleiding geven tot het uitvoeren van de WIT.

Deze analyse en conclusies zijn na te lezen in de volgende documenten:
- 09 - Memo: Verkenning WIT KRW Oost - NRL-O - 406 – Rosandepolder, GROW, 2025.
- 10 - Rapport: Milieuhygiënisch onderzoek (water)bodem en GWW-bouwstoffen Rosandepolder, GROW, 2024;
- 11 - Memo Oeverbescherming Rosande Polder, GROW, 2025.

5.3.6 Tijdelijke achteruitgang KRW

Rijkswaterstaat is verplicht om voor projecten, ook in de aanlegfase, inzichtelijk te maken dat er geen sprake is van een (tijdelijke) achteruitgang van de toestand van de oppervlakte-waterlichamen. De Beleidsregel toetsingskader waterkwaliteit biedt hiervoor het kader.

Bij dit besluit gaat het echter om een maatregel van een KRW-programma die niet gewijzigd is. Daarom hoeft het toetsingskader van de beleidsregel niet gevolgd te worden.

Om te bepalen of er sprake is van tijdelijke achteruitgang van de toestand van het oppervlaktewaterlichaam, zowel ecologisch als chemisch, is gebruik gemaakt van de werkinstructies tijdelijke achteruitgang ecologie en chemie.

Per KRW-maatregel is gekeken of de negatieve effecten van de aanleg van de maatregel leiden tot (tijdelijke) achteruitgang van de toestand van het oppervlaktewaterlichaam. Hierbij is zowel naar de ecologische als chemische aspecten gekeken. Voor ecologie vinden er ingrepen plaats die vertroebeling veroorzaken. Er is geen sprake van het maaien van waterplanten of ingrepen die beslag doen op de ruimte. De Nederrijn-Lek is een lijnvormig waterlichaam. De drempelwaarde voor de omvang van vertroebeling voor lijnvormige wateren (R- en O-typen) is als volgt: De maximale omvang van het gebied waar de ingreep plaatsvindt en die leidt tot een drempel overschrijdende doorzichtverlaging, bedraagt minder dan 1% van het ecolo-

gische relevant areaal en 25% van de breedte van het watervoerende deel van het waterlichaam gemeten van oever tot oever.

Omdat er sprake is van opwerveling van stoffen, een emissie naar de waterkolom, is ook gekeken of de negatieve effecten van de KRW-maatregel zorgen voor (tijdelijke) achteruitgang van de toestand van het oppervlaktewaterlichaam voor chemie. Op basis van de werkinstructie tijdelijke achteruitgang chemie is de eerste stap de omvang van het project en beïnvloedingsgebied te bepalen en dit af te zetten tegen de oppervlakte van het ecologisch relevant areaal. Projecten met een (ecologisch relevante) oppervlakte van minder dan 1% van het waterlichaam zorgen niet voor tijdelijke achteruitgang van het waterlichaam als geheel. In het rivierengebied (R-typen waterlichamen) wordt als criterium minder dan 1% van het ecologisch relevant areaal van het oppervlaktewaterlichamen gehanteerd. Door de kaart van de omvang van het project op de kaart met de omvang van het ecologisch relevant areaal te leggen (shape files) en de bijbehorende oppervlakten op te nemen in de tabel is vastgesteld dat het beïnvloedingsgebied van het project/de KRW-maatregel een oppervlakte beslaat die kleiner is dan 1% van het ecologisch relevant areaal van het oppervlaktewaterlichaam.

De resultaten van deze analyse, inclusief kaarten en tabellen, zijn opgenomen in bijlage 13.

De conclusie is dat er door de KRW-maatregelen Rosandepolder geen tijdelijke achteruitgang van de toestand plaatsvindt op het waterlichaam Nederrijn-Lek. Tijdens de uitvoering en de instandhoudingsfase dient door Rijkswaterstaat het meetprotocol gevolgd te worden conform de werkinstructie ‘tijdelijke achteruitgang ecologie’.

5.4 Behoud cultureel erfgoed

Het projectbesluit houdt, in overeenstemming met artikel 9.1 in relatie tot artikel 5.130 van het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl), rekening met het behoud van cultureel erfgoed, waaronder bekende en te verwachten archeologische monumenten.

5.4.1 Archeologie

Resultaten uit het uitgevoerde bureauonderzoek leveren op dat binnen het plangebied Rosandepolder geen aanleiding is om een archeologisch complexverwachting te handhaven. Bij de uitvoering van werkzaamheden in de Rosandepolder is wel de kans op losse vondsten aanwezig. Overleg met de archeoloog van de gemeente Renkum heeft geresulteerd in afspraken tijdens de uitvoering.

Losse vondsten kunnen bestaan uit mobilia (d.w.z. artefacten of losse voorwerpen) uit allerlei perioden (incl. WOII) die met de rivier zijn meegevoerd waarna ze weer met nieuw sediment zijn overdekt. Om invulling te geven aan de resultaten van het vooronderzoek en de beoordeling vanuit het bevoegd gezag dient het vervolgonderzoek te bestaan uit een proefsleuvenonderzoek (IVO-P), variant archeologische begeleiding: tijdens de realisatiefase dienen alle graafwerkzaamheden (incl. bodemroerende werkzaamheden in het kader van OO) dieper dan 30 cm -mv onder archeologische begeleiding plaats te vinden. Hiervoor dient een Programma van Eisen (PvE) te worden opgesteld, waarin de eisen en randvoorwaarden waaraan het onderzoek moet voldoen wordt vastgelegd. Het PvE moet worden goedgekeurd door het bevoegd gezag. Hierbij geldt de verplichting om na beëindiging van de werken en werkzaamheden schriftelijk verslag uit te brengen aan het bevoegd gezag waaruit blijkt op welke wijze met de archeologische waarden is omgegaan en het archeologisch aangetroffen vondstmateriaal te deponeren bij het desbetreffende depot.

De analyses en conclusies zijn na te lezen in het volgende rapporten:
- rapport: 13 - Bureauonderzoek Archeologie, Landschap en Cultuurhistorie Rosandepolder – KRW Oost NRL-O, GROW, 2022;
- rapport: 14 - Inventariserend veldonderzoek d.m.v. boringen, verkennende fase, archeologie, GROW, 2025;
- memo: 15 - Memo Effectbeoordeling Cultuurhistorie & Archeologie VO Rosandepolder, GROW, 2025.

5.4.2 Cultuurhistorie

Na een bureaustudie is er een verdiepende effectenstudie cultuurhistorie uitgevoerd ten aanzien van de gehele uiterwaard Rosandepolder. De conclusie van de verdiepende effectenstudie is dat maatregelen in het westelijke deelgebied van de uiterwaard, namelijk daar waar de beekmonding wordt aangepast en de bovenliggende oevers worden verflauwd, er niet voor zorgen dat er cultuurhistorische waarden verloren gaan. Voor het deelgebied tussen de oostzijde van de camping en de westzijde van de spoorbrug, nabij het poelensysteem NVO, is de conclusie dat bij de uitvoer van de voorgenomen maatregelen geen cul-

tuurhistorische waarden worden aangetast. De analyses en conclusies zijn na te lezen in het volgende rapporten:

- rapport: 13 - Bureauonderzoek Archeologie, Landschap en Cultuurhistorie Rosandepolder – KRW Oost NRL-O, GROW, 2022;
- rapport: 16 - Bureauonderzoek Cultuurhistorie Rosandepolder, GROW, 2025;
- memo: 15 - Memo Effectbeoordeling Cultuurhistorie VO Rosandepolder, GROW, 2026.

5.5 Overige milieuaspecten

5.5.1 Ontplofbare oorlogsresten

Er is een bureaustudie (Vooronderzoek OO) uitgevoerd door explosievenadviesbureau Saricon in 2021 in opdracht van RWS voor het project Groot Onderhoud A-vaarwegen Oost-Nederland. Ten aanzien van het planstudiegebied wordt in het Vooronderzoek OO door Saricon geconcludeerd dat het gebied geheel verdacht is op de aanwezigheid van OO in de (water)bodem. Op basis van de resultaten van dit onderzoek is een opsporingsonderzoek uitgevoerd om onderzoekswerkzaamheden van de thema's milieuhygiëne, archeologie en geotechniek veilig te kunnen uitvoeren (rapport: 17 - Onderzoeksrapport Ontplofbare Oorlogsresten – VO fase – Nederrijn Lek Oost Planstudiegebied Rosandepolder, GROW, 2024). Uit dit onderzoek is geconcludeerd dat de uiterwaarde Rosandepolder niet volledig is onderzocht/vrijgegeven. Dit betekent vanuit veiligheidsoogpunt een aandachtspunt voor de aannemer, die in opdracht van Rijkswaterstaat het project zal realiseren. De aannemer zal maatregelen treffen zodanig dat de beoogde werkzaamheden in niet-vrijgegeven bodem op veilige wijze worden uitgevoerd. De betreffende niet-vrijgegeven gebieden zijn te vinden in het onderzoeksrapport Ontplofbare Oorlogsresten.

5.6 Maatregelen ter beperking of voorkoming van effecten

Om de effecten van de KRW-maatregelen op de fysieke leefomgeving te beperken worden maatregelen getroffen om deze effecten te voorkomen, te beperken of te mitigeren/compenseren. Namelijk:

5.6.1 Recreatie

- Struweel: Om toegang tot het meest westelijke kribvak naast de NVO-luwtemaatregel te ontmoedigen wordt struweel aan de teen van de westzijde van de zomerkade aangelegd.
- Om betreding tijdens het groeiproces van het struweel te voorkomen voorziet het ontwerp in een tijdelijk hekwerk (schapenhekwerk) van circa 120 cm hoog met natuurlijke uitstraling. Dit hekwerk wordt weggehaald wanneer de struikgewassen volgroeid zijn. Naar verwachting is dit na circa 3 jaar.

5.6.2 Waterhuishouding en waterveiligheid

- Bij de aanleg van de boven- en benedenstroomse instroomopening van de NVO luwtemaatregel wordt het overtollige vrijgekomen geotextiel verwijderd, zodat geen resten geotextiel achterblijven in het milieu;
- Er wordt tot 18 meter uit de beschermingszone een 0,50 meter dikke kleilaag aangebracht in het voorland van de zomerkade, indien beschikbaar met gebiedseigen klei. Door het aanbrengen van de kleilaag wordt voldoende weerstand in het voorland gecreëerd (tenminste 5 dagen weerstand) en het negatieve effect van de vergraving op de standzekerheid van de zomerkade grotendeels gemitigeerd.

5.6.3 Archeologie

- Voorafgaand aan de realisatiefase dient een Programma van Eisen (PvE) Archeologie te worden opgesteld en ter goedkeuring te worden voorgelegd aan het bevoegd gezag;
- Tijdens de realisatiefase dienen alle graafwerkzaamheden (incl. bodemroerende werkzaamheden in het kader van OO) dieper dan 30 cm -mv conform het PvE onder archeologische begeleiding plaats te vinden;
- Tijdens de realisatiefase dient gewerkt te worden conform een op te stellen protocol 'Omgang met aantreffen archeologische vondsten tijdens realisatie'. Hierin moet nadrukkelijk ook rekening gehouden worden met OO en losse vondsten uit de periode WOII;
- Er wordt een protocol 'Toevalsvondst Ontplofbare Oorlogsresten' opgesteld en toegepast.

5.7 Omgevingsplan en bestaande vergunningen

De KRW-maatregelen zijn getoetst op strijdigheid met het geldende tijdelijke omgevingsplan van de gemeente Renkum:

- Buitengebied, (correctieve herziening 2008), bestemmingsplan vastgesteld op 17 december 2008;

- Buitengebied en drie centrale dorpen 2024, ontwerp (27-12-2023).

Na de inwerkingtreding van de Omgevingswet zijn alle voorgaande bestemmingsplannen automatisch (van rechtswege) onderdeel van het tijdelijke omgevingsplan van elke gemeente. Het omgevingsplan van rechtswege bestaat onder meer uit de bestemmingsplannen en de bruidsschat (rijksregels). De rijksregels gaan met name over de uitvoering. Voor de leesbaarheid wordt hieronder wel de term bestemmingsplan gebruikt. Toetsing op de in 2008 gepubliceerde (versie 2023 is gepubliceerd maar nog niet vastgesteld; versie 2008 is vigerend) dan wel vigerende bestemmingsplannen biedt hiermee voldoende duidelijkheid over strijdigheid in gebruik. De NVO-luwtemaatregel valt in het bestemmingsplan van 2008 binnen de bestemming 'agrarisch gebied met landschapswaarden'. In het bestemmingsplan is geen begrip opgenomen voor 'waterhuishoudkundige situatie', deze activiteit is echter wel toegestaan. Onder waterhuishouding wordt verstaan: 'de wijze waarop water in een bepaald gebied wordt opgenomen, zich verplaatst, en gebruikt, verbruikt en afgevoerd (enzovoort) wordt'. Het doel en de werking van de NVO luwtemaatregel past binnen deze omschrijving en is daarom niet in strijd met het bestemmingsplan.

De KRW-maatregel van de beekmonding valt in het bestemmingsplan van 2008 binnen de bestemming 'agrarisch met landschapswaarden' en 'verkeersdoeleinden'. Hierin geldt dezelfde beoordeling voor 'agrarisch met waarden'. Voor de bestemming 'verkeersdoeleinden' is de ontwikkeling van de beekmonding echter in strijd met de regels.

De KRW-maatregelen in de Rosandepolder zijn (deels) strijdig met het bestemmingsplan van de gemeente Renkum. De regels voor deze bestemmingen bieden geen ruimte voor de aanleg van de KRW-maatregelen. Zoals in paragraaf 2.1 is beschreven geldt dit projectbesluit volgens artikel 22.16 van de Omgevingswet automatisch (van rechtswege) als omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit. Er is daarom geen aparte omgevingsvergunning buitenplanse omgevingsplanactiviteit nodig om deze strijdigheid op te heffen.

5.8 Geïntegreerde omgevingsvergunning

De Omgevingswet biedt de mogelijkheid in het projectbesluit te bepalen dat het projectbesluit eveneens geldt als een omgevingsvergunning, indien een dergelijke vergunning voor de uitvoering van het projectbesluit is vereist (artikel 5.52, lid 2, onder a, Omgevingswet). Daarmee krijgt het projectbesluit juridisch het karakter van een integraal besluit. Van deze mogelijkheid is gebruik gemaakt door in het hoofdstuk 4 van het Regelingendeel van het projectbesluit een omgevingsvergunning te integreren.

Het project wordt deels gerealiseerd binnen een zogeheten beperkingengebied van een oppervlaktewaterlichaam in beheer bij het Rijk. De uitvoering van de in het projectbesluit beschreven maatregelen zijn op grond van artikel 6.17, eerste lid, onder g, van het Besluit activiteiten leefomgeving aan te merken als vergunningsplichtige activiteiten, waarvoor een zogeheten omgevingsvergunning voor een beperkingengebiedactiviteit met betrekking tot een oppervlaktelichaam is vereist.

De Minister van Infrastructuur en Waterstaat is bevoegd gezag om deze omgevingsvergunning te verlenen. Deze Minister is ook bevoegd gezag voor dit projectbesluit. Het projectbesluit bevat al de onderbouwing die ook benodigd is voor de omgevingsvergunning beperkingengebiedsactiviteit.

Als het projectbesluit geldt als omgevingsvergunning voor een beperkingengebied met betrekking tot een oppervlaktelichaam, moet wel worden voldaan aan de in artikel 8.84 van het Besluit kwaliteit leefomgeving voor deze vergunning geldende beoordelingsregels. Dit laatste is het geval. Zo zijn deze in het projectbesluit beschreven maatregelen onder andere verenigbaar met het belang (zoals aangegeven in het eerste lid onder b van dit artikel) van het beschermen en verbeteren van de chemische en ecologische kwaliteit van watersystemen.

5.9 Aanhangende vergunningen projectbesluit

Voorafgaand aan de uitvoering worden de vereiste vergunningen aangevraagd en meldingen gedaan die mede nodig zijn om het project te kunnen realiseren. Het betreft in ieder geval de volgende vergunningen:

Toestemmingen	Bevoegd gezag	Reden
Omgevingsvergunning - omgevingsplanactiviteit 'het doen van werkzaamheden'	Gemeente Renkum	Per 1 januari 2024 zijn de bestemmingsplannen omgezet naar tijdelijke omgevingsplannen. Dit geldt tevens voor de gemeente Renkum. De KRW-maatregelen bevinden zich binnen gronden die aangemerkt zijn

		met de bestemming 'Agrarisch gebied met landschapswaarden'. Voor de bestemming 'Agrarisch gebied met landschapswaarden' is een omgevingsvergunning voor de omgevingsplanactiviteit 'het doen van werkzaamheden' nodig.
Omgevingsvergunning - beperkingengebiedactiviteit met betrekking tot een waterstaatswerk	Waterschap Vallei en Veluwe	De KRW-maatregelen rondom de beekmonding vallen binnen de legger van waterschap Vallei en Veluwe. Een omgevingsvergunning is o.a. nodig op basis van artikel 2.89 van de Waterschapsverordening (aanleggen of verlengen oppervlaktewaterlichaam binnen beheergebied). Daarnaast is er ook voor het verbreden van een oppervlaktewaterlichaam, het dempen van een oppervlaktewaterlichaam, het maken van NVO's en het ontwikkelen van een vistrap een omgevingsvergunning nodig.

De in de tabel weergegeven vergunningen maken geen onderdeel uit van het projectbesluit en worden aangevraagd bij de betreffende bevoegde gezagen. De vergunningen zijn derhalve geen integraal onderdeel van het projectbesluit.

Omdat het projectbesluit in strijd is met het geldende omgevingsplan van de gemeente geldt dit besluit automatisch (van rechtswege) als zogeheten omgevingsvergunning voor een BOPA (artikel 22.16, eerste lid Ow). Hiermee zijn eventuele strijdigheden met het gemeentelijk omgevingsplan opgeheven.

In het geval vergunningen/meldingen benodigd zijn voor de daadwerkelijke uitvoering, dan zullen deze voorafgaand aan de uitvoering door de aannemer aangevraagd of gemeld worden. Hierbij moet gedacht worden aan bijvoorbeeld toestemmingen in het kader van een algemene plaatselijke verordening, vergunning voor een bronbemaling en lozing van bemalingswater of voor tijdelijke verkeersmaatregelen.

5.10 Buiten toepassing laten regels lokale overheden

Bij de vaststelling van het projectbesluit is niet gebleken dat sprake is van regels van lokale overheden die de uitvoering van het projectbesluit kunnen belemmeren. In het projectbesluit hoeven regels van lokale overheden dan ook niet buiten toepassing te worden verklaard.

5.11 Termijn niet vaststellen belemmerende regels in het omgevingsplan

Op grond van artikel 4.19a eerste lid van de Ow kunnen in een omgevingsplan geen regels worden gesteld die het uitvoeren van een project waarvoor een projectbesluit is vastgesteld door een bestuursorgaan van de provincie of het Rijk belemmeren. Uit lid 3 van datzelfde artikel volgt dat in het projectbesluit een termijn wordt gesteld voor de toepassing van het eerste lid. De termijn wordt vastgesteld door RWS en kan éénmaal worden verlengd indien RWS dat nodig acht voor de uitvoering van het project.

Aangezien het projectgebied in de gemeente Renkum ligt, betekent dit dat de gemeente Renkum artikel 4.19a Ow in acht moet nemen.

6. Uitvoerbaarheid projectbesluit

6.1 Gronden benodigd voor de uitvoering van het projectbesluit

De maatregelen zoals beschreven in het projectbesluit Rosandepolder worden uitgevoerd binnen het projectgebied zoals omschreven in het projectbesluit (zie hiervoor ook hoofdstuk 4 van de motivering). Een deel van de gronden binnen het projectgebied is niet in eigendom van de Staat. Voor de realisatie van het project zijn ook gronden van derden nodig.

RWS streeft ernaar om in goed overleg met de rechthebbende(n) op de gronden gebruik te maken van deze gronden dan wel deze aan te kopen. In het geval deze besprekingen vastlopen heeft RWS de mogelijkheid om een gedoogplichtprocedure dan wel een onteigeningsprocedure in te zetten.

In bijlage 2 is opgenomen welke gronden – ten tijde van het vaststellen van het projectbesluit – in eigendom zijn van de Staat en van derden.

Gedoogplicht

Het kan zijn dat voor de uitvoering of instandhouding van het project gronden van derden nodig zijn, bijvoorbeeld voor het aanleggen of wijzigen van een waterstaatswerk en daarmee verband houdende werkzaamheden. Als de rechthebbenden van de grond (zoals de eigenaar en/of de pachter) geen toestemming verlenen voor het gebruik van de grond, kan de Minister een gedoogplicht opleggen. Een gedoogplicht voor het aanleggen of wijzigen van een waterstaatswerk wordt opgelegd bij beschikking. De rechthebbenden van de grond hebben recht op vergoeding van de schade die door de gedoogplicht wordt veroorzaakt, mits deze schade een rechtstreeks en noodzakelijk gevolg is van de gedoogplicht. In afd. 15.2 van de Ow is de schadevergoeding door gedoogplichten geregeld.

Onteigening

Het kan zijn dat het instrument van de gedoogplicht niet toereikend is (bijvoorbeeld omdat er omstandigheden zijn waardoor het noodzakelijk is de grond in eigendom te verwerven) of niet geschikt is (bijvoorbeeld omdat de belangen van de rechthebbende onteigening vorderen). In die gevallen streeft RWS ernaar de benodigde grond minnelijk aan te kopen. Als het minnelijk aankopen van de grond niet lukt, kan RWS het onteigeningsinstrumentarium aanwenden. Het projectbesluit kan dienen als grondslag voor deze onteigening (op grond van artikel 11.6 Ow).

Het onteigeningsinstrumentarium geldt als uiterst middel. RWS probeert altijd eerst vrijwillige overeenstemming met de grondeigenaar te bereiken over de aankoop van de benodigde gronden door in overleg te treden met de grondeigenaar. Dit wordt het minnelijk overleg genoemd. Wanneer na redelijke onderhandelingen de benodigde gronden niet tijdig en binnen een redelijke termijn minnelijk kunnen worden verworven, wordt op enig moment de formele onteigeningsprocedure opgestart. Uitgangspunt bij onteigening is dat de rechthebbenden een volledige schadeloosstelling krijgen. Hieronder vallen onder andere vermogensschade, inkomensschade en bijkomende schade (zoals verhuiskosten).

6.2 Nadeelcompensatie

Het kan zijn dat er schade ontstaat vanwege het rechtmatig vastgestelde projectbesluit. De vergoeding van deze schade is nadeelcompensatie (ofwel schadevergoeding vanwege rechtmatige overheidsdaad). Het kan bijvoorbeeld gaan om schade door langdurige wegonderbrekingen waardoor er sprake is van verminderde bereikbaarheid of schade in de vorm van waardevermindering van een onroerende zaak. Nadeelcompensatie betreft een vergoeding van schade die uitstijgt boven het normaal maatschappelijk risico en een burger of bedrijf onevenredig zwaar treft in vergelijking tot andere burgers of bedrijven. Deze schade hoeft een burger of bedrijf niet geheel te dragen, maar wordt door de Minister (gedeeltelijk) vergoed. Degene die schade lijdt (de benadeelde) kan een verzoek om schadevergoeding indienen bij de Minister vanwege schade, mits veroorzaakt door het vastgestelde projectbesluit.

De Minister behandelt aanvragen om nadeelcompensatie op basis van de ‘Beleidsregel nadeelcompensatie Infrastructuur en Waterstaat 2024’. De beleidsregel is online raadpleegbaar via: https://wetten.overheid.nl/BWBR0049076/2024 01 01.In deze beleidsregel staat op welke wijze een verzoek om nadeelcompensatie moet worden ingediend en de manier waarop deze verzoeken worden beoordeeld en afgehandeld. Meer informatie over nadeelcompensatie is te vinden via: https://www.rijkswaterstaat.nl/overons/contact/schade en compensatie/nadeelcompensatie.

6.3 Bouw- en gewasschade

Tijdens de uitvoering van het project worden voorzorgsmaatregelen genomen om schade te voorkomen. Desondanks is het mogelijk dat er tijdens of na de uitvoering schade ontstaat aan eigendommen van derden, bijvoorbeeld schade aan gebouwen of gewassen die groeien in de nabije omgeving van het projectgebied. Het gaat hier om schade als gevolg van de feitelijke, onrechtmatige uitvoering van de werkzaamheden als onderdeel van het project.

Bij gebouwschade valt te denken aan scheurvorming in muren door de uitvoering van werkzaamheden. Bij gewasschade gaat het om schade aan gewassen. Deze schade kan ontstaan door een mogelijk noodzakelijke (tijdelijke) grondwaterstandsverlaging, waardoor in agrarisch gebied aanwezige gewassen kunnen verdrogen. Als van dit soort schade sprake is, kan degene die schade lijdt een verzoek tot schadevergoeding indienen. Tijdens de uitvoering van het project wordt aan de omgeving bekendgemaakt op welke wijze een dergelijk verzoek kan worden ingediend.

6.4 Maatvoering

Er zijn verschillende afbeeldingen en afmetingen van waterstaatswerken opgenomen die met dit projectbesluit worden gewijzigd. De maten en de afbeeldingen zijn bepalend voor de wijze waarop het werk zal worden uitgevoerd. Desondanks is niet uit te sluiten dat in de uitvoering kleine afwijkingen ontstaan van

de hierboven beschreven maatvoering. Dit is inherent aan de aard van de waterstaatswerken komt voort uit de praktische en noodzakelijke grofmazigheid van de uitvoeringswerkzaamheden en machines. Deze afwijking in maatvoering wordt enkel toegestaan voor zover de op de ontwerptekening weergegeven grens van het projectgebied niet wordt overschreden.

7. Realisatie projectbesluit

7.1 Maatregelen tijdens de bouw- en aanlegfase

In deze paragraaf wordt op hoofdlijnen de wijze van uitvoering van de in het projectbesluit beschreven KRW-maatregelen toegelicht:

- Uitgangspunt voor de uitvoering is dat overlast zoveel als mogelijk is, wordt voorkomen.
- De werkzaamheden worden per KRW-maatregel zoveel mogelijk in een aaneengesloten periode uitgevoerd. Zo blijft overlast in het gebied zoveel mogelijk beperkt;
- Transport van materiaal en materieel van en naar het projectgebied zal zoveel mogelijk via het water plaatsvinden;
- Om veiligheidsredenen vindt er bij voorkeur geen vermenging plaats van bouwverkeer met burger- / recreatieverkeer.
- Tijdens de uitvoering worden vrijkomende materialen zoals puin, ander afval of baggerspecie afgevoerd. De locaties van de werkzaamheden zijn over land en/of over water bereikbaar, waardoor de aan- en afvoer over het land of water kan worden uitgevoerd. Uitgangspunt is dat het afvoeren van baggerspecie of grond uit het projectgebied gebeurt via het water.
- Voor, tijdens en na de uitvoering wordt rekening gehouden met de weers- en terreinomstandigheden. In natte perioden kan dit betekenen dat wordt gewerkt met rijplaten.
- Verder wordt rekening gehouden met het snel kunnen verwijderen van materieel en materiaal bij hoogwater.
- Terreineigenaren en terreinbeheerders worden op de hoogte gesteld van de startdatum van de uitvoering. Aanwezige afrasteringen worden in stand gehouden, of tijdelijk verplaatst in overleg met de eigenaar. Wanneer wegen tijdelijk moeten worden afgesloten, worden de omwonenden hierover tijdig geïnformeerd.
- Wanneer tijdens de uitvoering van de werkzaamheden baggerspecie of grond vrijkomt, wordt deze waar mogelijk hergebruikt in de nabije omgeving. In gevallen waar dit niet of onvoldoende mogelijk is, wordt baggerspecie of grond afgevoerd naar elders. Eventueel vrijkomend matig of sterk verontreinigde grond of baggerspecie wordt afgevoerd naar een erkende verwerker.
- Om het project te kunnen realiseren worden ook tijdelijke maatregelen getroffen, zie paragraaf 7.2. De werkzaamheden voor de KRW-maatregelen kunnen naar de huidige verwachting in 2026 starten.

Een definitieve uitwerking van de uitvoeringsmethode met de daarbij behorende publieke - en private toestemmingen (vergunningen) wordt in voorbereiding op de realisatie door de aannemer gedaan. Bovenstaande hoofdlijnen zijn onderdeel van deze uitwerking.

7.2 Tijdelijke maatregelen

Om het project te kunnen realiseren worden de volgende tijdelijke maatregelen getroffen:

- overslaglocatie voor het overslaan van materiaal dat per schip wordt aangevoerd naar materieel per as en vice versa.
- ruimte voor een dagdepot.
- werkweg(en) voor aan- en afvoer van materiaal en materieel.

Aanvullend op de ruimte die voor de KRW-maatregelen zelf nodig is (weergegeven op de ontwerptekeningen als “projectgebied”), is aanvullende ruimte nodig om veilig en efficiënt te kunnen werken. Veilig voor zowel aannemer als omgeving, waarbij er op gestuurd wordt dat de aannemer geen rekening hoeft te houden met derden die op zijn terrein kunnen komen. Deze tijdelijke extra werkruimte is alleen nodig voor de periode van uitvoering. Deze ruimte heeft betrekking op werkwegen ten behoeve van de bereikbaarheid vanaf de openbare weg en/of het overbruggen van afstanden tussen verspreid liggende maatregelen. Voor toegangswegen naar het werk wordt een breedte van 5 meter en voor de werkwegen wordt een breedte van 10 meter aangehouden, waardoor het mogelijk is dat werkverkeer elkaar ook kan passeren. Daarnaast is werkruimte nodig voor draaicirkels en veiligheidsafstanden van materieel. Omdat de aan- en afvoer van materiaal voorzien is vanaf het water, is er ook ruimte nodig voor een overslaglocatie. De benodigde publieke - en private toestemmingen (vergunningen) om gebruik te kunnen maken van bovenstaande activiteiten maken geen onderdeel uit van dit projectbesluit.

De tijdelijke werkruimte is op kaart weergegeven in bijlage VI van het Regelingendeel.

7.3 Beheer en onderhoud

Het is de wettelijke taak van RWS om het waterstaatswerk in stand te houden volgens de normatieve toestand. Dit doet RWS door het waterstaatswerk te beheren en te onderhouden, volgens de geldende wettelijke normen voor waterveiligheid, waterkwantiteit, waterkwaliteit en functievervulling door watersystemen.

Legger Rijkswaterstaatswerken

Door de aanleg van de KRW-maatregelen, beschreven in dit projectbesluit, zal de ligging, vorm, afmeting en constructie van het waterstaatswerk (de zogenaamde 'normatieve' toestand') wijzigen. Deze gewijzigde normatieve toestand wordt vastgelegd op de Legger Rijkswaterstaatswerken. De beheerder moet ervoor zorgdragen dat de waterstaatswerken aan deze in de Legger opgenomen normering blijft voldoen. De volgende parameters zijn in dit verband relevant:

Parameters	**NVO luwtemaatregel Rosandepolder**
Vlak van vrije ruimte (VvVR)	Zie overzichtskaart (bijlage II, Regelingendeel)
Geulvolume	Niet van toepassing
Maximale bodemhoogte I Waterstaatswerk ---------- Instroom ---------- Uitstroom	Varieert, afhankelijk van de locatie in de poelen. Zie overzichtskaart (bijlage IV, Regelingendeel). ---------- 7,58 m+NAP ---------- 6,80 m+NAP
Frequentie van meestromen	Statistisch ongeveer 10-15 dagen per jaar
Frequentie van droogvallen	Maximaal 20 dagen per jaar

Parameters	**Beekmonding Rosandepolder**
Vlak van vrije ruimte (VvVR)	Zie overzichtskaart (bijlage II, Regelingendeel)
Geulvolume	Niet van toepassing
Maximale bodemhoogte I Waterstaatswerk ---------- Instroom ---------- Uitstroom	Varieert, afhankelijk van de locatie. Zie overzichtskaart (bijlage III, Regelingendeel). ---------- N.v.t. ---------- 7,58 m+NAP, tevens begin vistrap
Frequentie van meestromen	Afhankelijk van debiet beek
Frequentie van droogvallen	N.v.t.

De Vegetatielegger is onderdeel van de Legger Rijkswaterstaatswerken. Het is een legger waarin de norm voor begroeiing in de uiterwaarden is vastgelegd. De vegetatie zoals die zich als gevolg van dit project mag ontwikkelen is opgenomen in de Vegetatie interventiewaardenkaart, die als bijlage bij deze motivering is opgenomen. De Vegetatielegger wordt gelijktijdig gewijzigd met de wijziging van de Legger Rijkswateren.

Instandhouding

RWS inspecteert jaarlijks het rivierhout, waarbij wordt gekeken of het rivierhout nog goed is verankerd. Om de KRW-maatregelen in stand te houden maakt RWS ook gebruik van de beheer- en onderhoudspaden.

Natuurlijke ontwikkeling

Na aanleg van de KRW-maatregelen zal er meer en beter leefgebied voor KRW-doelsoorten zijn gecreëerd. Door natuurlijke processen zullen deze leefgebieden veranderen. In een aantal gevallen, bijvoorbeeld bij erosie, verruiging of te veel vegetatie, is aanvullend beheer en onderhoud nodig. Van belang is dat de ecologische doelstellingen (onder andere geschiktere leefgebieden voor vis, waterplanten en ongewervelde dieren) in het water van de Nederrijn-Lek behouden blijven en zich verder kunnen uitbreiden. Daarvoor is goed beheer en onderhoud van belang. Afhankelijk van de ontwikkelingen vindt meer of minder actief beheer en onderhoud plaats.

8. Procedure projectbesluit

8.1 Mogelijkheid indienen zienswijze op het ontwerp-projectbesluit

Op de vaststelling van het projectbesluit is de uniforme openbare voorbereidingsprocedure van afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing. Dit betekent dat eerst een ontwerp-projectbesluit ter inzage wordt gelegd waarop eenieder gedurende zes weken een zienswijze kan indienen.

Het ontwerp-projectbesluit wordt gepubliceerd in de Staatscourant. Hierin staat vanaf welke datum gedurende een termijn van zes weken een zienswijze op het ontwerp-projectbesluit kan worden ingediend. In de kennisgeving wordt ook aangegeven op welke locatie(s) alle stukken die op het ontwerp-projectbesluit betrekking hebben ter inzage liggen. Ook wordt aangegeven waar deze stukken digitaal zijn te raadplegen.

Het gaat bij deze stukken naast het ontwerp-projectbesluit zelf met bijbehorende bijlagen ook om deze motivering. De motivering bevat ook een aantal bijlagen die specifiek voor de motivering zijn opgesteld.

Na ontvangst van alle zienswijzen worden deze verzameld en door de Minister van Infrastructuur en Waterstaat van een reactie voorzien. Vaak wordt hiervoor een Nota van zienswijzen opgesteld.

De reactie op een zienswijze kan zijn dat een bepaald onderwerp wordt toegelicht. Het kan ook zo zijn dat een zienswijze leidt tot een aanpassing die bij de vaststelling van (definitieve) projectbesluit wordt meegenomen. Zo nodig wordt daartoe een onderzoeksrapport aangevuld of geactualiseerd.

Van belang is dat een zienswijze tijdig binnen de daarvoor geldende termijn van zes weken wordt ingediend. Een zienswijze die later wordt ingediend kan in beginsel namelijk niet in de verdere besluitvorming worden meegenomen, het is aan de Minister om die alsnog bij de definitieve besluitvorming te betrekken. Een zienswijze kan zowel schriftelijk als mondeling worden ingediend. De wijze waarop dit kan wordt in de kennisgeving aangegeven.

8.2 Vaststelling van het projectbesluit en mogelijkheid van indienen beroep

Na de terinzagelegging van ontwerp-projectbesluit stelt de Minister van Infrastructuur en Waterstaat het projectbesluit vast. Deze vaststelling wordt in ieder geval in de Staatscourant bekendgemaakt.

In de bekendmaking wordt aangegeven op welke wijze en binnen welke termijn en door wie tegen het vastgestelde projectbesluit beroep kan worden ingesteld bij de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State. Het instellen van beroep is gedurende een periode van zes weken na deze bekendmaking mogelijk.

Belanghebbenden kunnen direct in beroep zonder eerst een zienswijze te hebben ingediend.

Niet-belanghebbenden kunnen onder bepaalde voorwaarden tegen het projectbesluit ook in beroep als zij een zienswijze hebben ingediend tegen het ontwerp-projectbesluit of hen het niet indienen daarvan redelijkerwijs niet kan worden verweten. De bekendmaking geeft ook aan waar het projectbesluit en alle daarbij behorende stukken, gedurende de beroepstermijn, ter inzage worden gelegd en waar stukken ook digitaal zijn te raadplegen.

8.3 Inwerkingtreding projectbesluit

Het projectbesluit treedt in werking met ingang van de dag waarop vier weken zijn verstreken sinds de dag waarop het vaststelde projectbesluit bekend is gemaakt.

9. Bijlagen en achtergrondinformatie

9.1 Bijlagen zijnde onderdeel van het projectbesluit

Deze motivering van het projectbesluit bevat de volgende bijlagen te vinden op de website Open Overheid:
1. Ontwerptoelichting Maatregelen Rosandepolder;
2. Rosandepolder - Kaart eigendomssituatie;
3. Rosandepolder - Vegetatie–interventiewaardenkaart.

9.2 Achtergrondinformatie

Onderzoeksrapporten en memo's die ten grondslag liggen aan de totstandkoming van dit besluit zijn als relevante achtergrondinformatie te raadplegen op de website Open Overheiden worden ook ter inzage gelegd.

Het betreft de navolgende onderzoeksrapporten en memo's:

1. Rapportage Natura 2000-gebied Rijntakken – Rosandepolder, GROW, 2026;
2. Rapportage Soortenbescherming Deelgebied Rosandepolder, GROW, 2026;
3. Rapportage Natura 2000 en Stikstofdepositie – Rosandepolder, GROW, 2026 ;
4. Memo Provinciaal beschermde gebieden – Rosandepolder, GROW, 2026.
5. VO-Ontwerp Natte waterbouw en Constructies Rosandepolder, GROW, 2026;
6. Analyse rivierkundige effecten VO Rosandepolder_rkm_887, GROW, 2025;
7. VO Onderzoeksrapport Geohydrologie, GROW, 2025;
8. Adviesrapportage Geotechniek en Waterveiligheid,GROW, 2023;
9. Memo Verkenning WIT KRW Oost - NRL-O - 406 - Rosandepolder, GROW, 2025;
10. Rapport Milieuhygiënisch onderzoek (water)bodem en GWW-bouwstoffen Rosandepolder, GROW, 2024;
11. Memo Oeverbescherming Rosande Polder, GROW, 2025;
12. Analyse tijdelijke achteruitgang KRW Nederrijn Lek - maatregelen Rosandepolder, RWS, 2026;
13. Bureauonderzoek Archeologie, Landschap en Cultuurhistorie Rosandepolder - KRW Oost NRL-O, GROW, 2022;
14. Inventariserend veldonderzoek d.m.v. boringen, verkennende fase, archeologie, GROW, 2025;
15. Memo Effectbeoordeling Cultuurhistorie en Archeologie VO Rosandepolder, GROW, 2026;
16. Bureauonderzoek Cultuurhistorie Rosandepolder, GROW, 2025;
17. Onderzoeksrapport Ontplofbare oorlogsresten, GROW, 2024.